
úřad pro
civilní letectví

výroční **zpráva**
2015

Úvodní slovo ředitele	5
Struktura úřadu	7
Fotografie vedení	8
Organizační struktura	10
Sekce správní a bezpečnostní	11
Sekce letová	15
Odbor obchodní letecké dopravy	16
Odbor způsobilosti leteckého personálu	23
Odbor pro neobchodní a zvláštní provozy	28
Sekce technická	33
Odbor způsobilosti letadel v provozu	34
Odbor certifikace a inženýringu	49
Sekce provozní	55
Odbor navigačních služeb	56
Odbor letišť a leteckých staveb	68
Odbor vnějších vztahů a speciálních činností	71

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

považuji za nezbytné svůj text začít tím, že v roce 2015 nás opustili dva velmi významní představitelé úřadu. V červenci náhle zesnul můj zástupce Ing. Petr Navrátil, ředitel sekce letové, a koncem srpna Ing. Boleslav Stavovčík, Ph.D., dlouholetý ředitel úřadu. Pro úřad i civilní letectví odchod obou osobností byl ztrátou a s odstupem mohu konstatovat, že jejich stopy jsou skutečně nesmazatelné a vzpomínáme na ně s úctou a uznáním.

Rok 2015 byl ovšem i rokem legislativních změn, respektive jejich dopadů. Novela leteckého zákona přenesla odpovědnost za ochranu civilního letectví z Ministerstva dopravy na úřad a věřím, že se nám podařilo tento krok zvládnout a nastartovat změnu kompetencí. V roce 2016 předpokládáme plný výkon nových agend v měřítku a kvalitě, ve které jsou vykonávány ostatní agendy úřadu.

Dalším znatelným dopadem na chod úřadu bylo zavedení zákona o státní službě. Zákon sice přináší jistou stabilitu pro stávající zaměstnance, na druhou stranu v oblasti tak specifické, jakou je civilní letectví, přináší značné personální problémy, které hodláme řešit společně s Ministerstvem dopravy a usilovat o realizaci úprav.

Ruku v ruce s požadavky služebního zákona jsem musel přistoupit k revizi organizační struktury, která je účinná od 12. 6. 2015. Na úřadu vznikly 4 zhruba stejně velké sekce s jasným rozdělením kompetencí. Rovněž bylo zahájeno vyhlášení výběrových řízení na místa představených, konkrétně oněch 4 ředitelů sekcí, a další budou následovat v roce 2016.

V minulém roce jsme i díky spolupráci s Vámi obhájili postavení České republiky při mezinárodních auditech Evropské agentury pro bezpečnost letectví a Evropské komise. Podařilo se nám společně udržet vysokou míru bezpečnosti v leteckém provozu. Stoupá počet letadel evidovaných v leteckém rejstříku, zvýšil se přírůstek počtu členů leteckého personálu. Beru to jako signály potvrzující cestu správným směrem. Není však možné přestat hledat cesty k dalšímu zvýšení bezpečnosti při minimalizaci zejména administrativních nároků na dozorované subjekty úřadu, to je naše klienty. A toto je cíl úřadu pro rok 2016.

Ing. Josef Rada
ředitel ÚCL

struktura úřadu

Ing. Josef Rada

ředitel

Ing. Petr Navrátil

zástupce GŘ; manažer SMS; mluvčí ÚCL
od 12. 6. 2015 ředitel sekce letové

Dne 12. července 2015 náhle ve věku nedožitých 58 let zemřel Ing. Petr Navrátil, zástupce ředitele Úřadu pro civilní letectví a současně ředitel sekce letové, který v posledních více než deseti letech zastával vysoké řídicí funkce a na přelomu let 2007-2008 byl dokonce pověřen řízením ÚCL. Před nástupem na ÚCL prožil pan Navrátil celou kariéru v civilním letectví. Jeho osobitý styl při vedení lidí a schopnost rychle analyzovat krizové situace byly jedinečné a přispívaly k úspěšnému řešení problémů nejen na ÚCL, ale i v jeho předchozích působištích.

Ing. Vladimír Soldán, Ph.D.

do 11. 6. 2015 ředitel sekce letové a provozní
od 12. 6. 2015 ředitel sekce provozní

Ing. Pavel Matoušek

ředitel sekce technické

Ing. Vítězslav Hezký

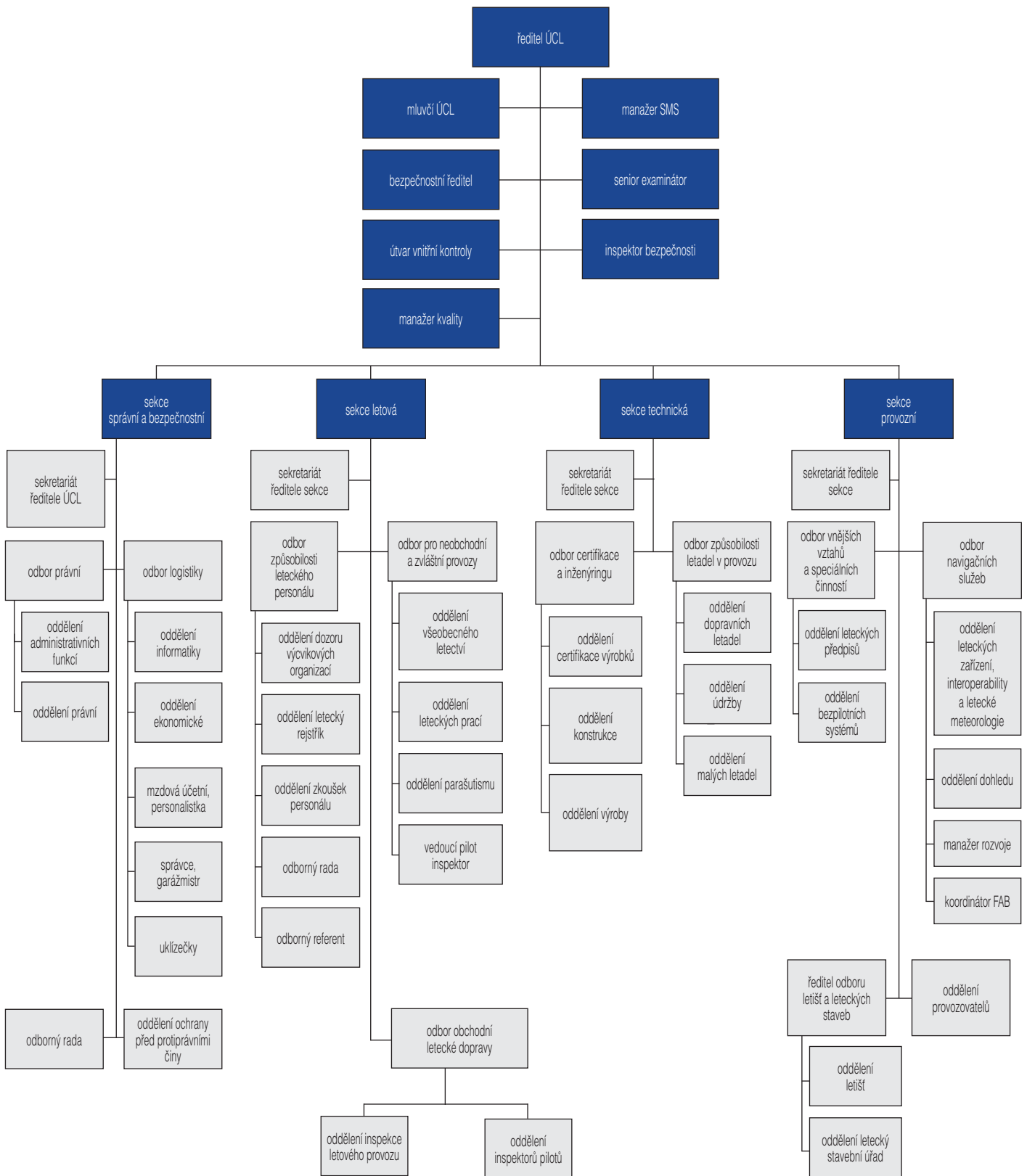
do 11. 6. 2015 ředitel sekce letových standardů
od 12. 6. 2015 ředitel odboru vnějších vztahů a speciálních činností

Ing. David Jágr

do 11. 6. 2015 ředitel kanceláře úřadu
od 12. 6. 2015 ředitel sekce správní a bezpečnostní
bezpečnostní ředitel

organizační struktura úřadu

sekce správní a bezpečnostní

Rok 2015 byl z pohledu vnitřního chodu úřadu rokem změn, které si vynutil tzv. služební zákon. V průběhu června 2015 proběhla organizační změna spočívající ve zřízení 4 sekcí a zrušení referátů tak, aby k 1. 7. 2016 byl úřad připraven na účinnost zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě.

Aplikace služebního zákona přinesla nové postupy a nové problémy resp. výzvy:

- Veškeré personální úkony jsou vedeny ve správním řízení tj. narostly administrativní nároky na jejich vyřízení.
- Stoupla spotřeba papíru na dokumentaci personálních správních řízení o 25 procent celkové spotřeby úřadu.
- Není výjimkou, že obsazení volného pracovního místa trvá i více než 5 měsíců.
- Odměňování zaměstnanců bez tzv. úřednické zkoušky není konkurenceschopné a některá volná místa se nedaří obsadit dlouhodobě.

S účinností novely zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví došlo od 1. 2. 2015 k velké změně agendy ochrany civilního letectví před protiprávními činy. Změna spočívala na dvou pilířích:

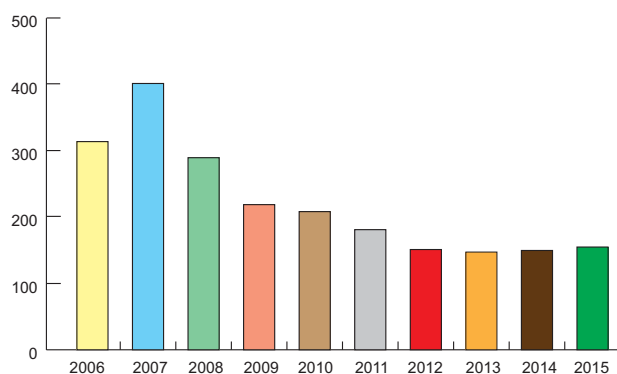
- Změna strategie ověřování spolehlivosti, více v příslušné kapitole později.
- Převod agendy ochrany civilního letectví před protiprávními činy (v letecké komunitě známá pod názvem security) a jejího dozoru z Ministerstva dopravy na Úřad pro civilní letectví.

Převod agendy znamenal pro úřad historický milník, neboť dosud dozor nad provozní bezpečností (safety) byl oddělen od dozoru ochrany civilního letectví před protiprávními činy (security). I na evropské půdě se tomuto věnují dvě rozdílné instituce – EASA safety a Evropská komise security. Rovněž se vzrůstajícími riziky ohrožení kybernetické bezpečnosti otázka security nabývá na významu, proto rok 2015 byl věnován stabilizaci nového oddělení a výcviku nových inspektorů s cílem vychovat tzv. národní auditory.

I přes start z nulové pozice se podařilo uspět v auditu Evropské komise, připravit a projednat změnu Národního bezpečnostního programu a zahájit proces odbavení bezpečnostních programů tzv. „malých“ letišť. Malé letiště není nikde definováno, ale je zřejmé, že je rozdíl mezi letištěm, kde probíhá pravidelná mezinárodní obchodní letecká doprava a letištěm, kde probíhá pouze výcvik pilotů kluzáků, letounů či SLZ a provoz letadel této kategorie. Přesto evropská legislativa na tato letiště pohlíží bez rozdílu a bylo nezbytné najít cestu, jak optimalizovat požadavky na tato menší letiště.

Změna v režimu ověřování spolehlivosti znamenala nárůst odbavení žádostí z 2,5 tis. na více než 16 tis. za 12 měsíců.

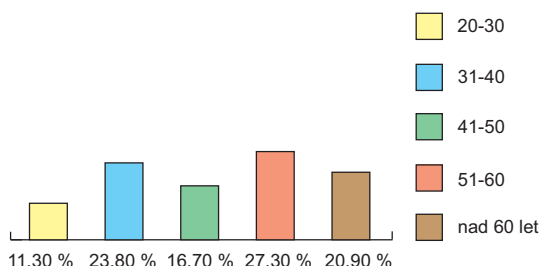
Graf celkových výdajů ÚCL

údaje jsou v tis. Kč	
2006	313 696
2007	401 284
2008	289 442
2009	218 721
2010	208 210
2011	181 010
2012	151 082
2013	147 267
2014	149 660
2015	154 819

Personální struktura

Věková struktura zaměstnanců úřadu

Věková struktura	počet	% z celku	
Počet zaměstnanců	20 - 30 let	19	11,30
	31 - 40 let	40	23,80
	41 - 50 let	28	16,70
	51 - 60 let	46	27,30
	nad 60 let	35	20,90
	celkem	168	100

Z celkového počtu zaměstnanců je:

- 36,31 % žen
- 72,03 % zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Výroční zpráva ÚCL dle § 18 z. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím:

Rok	Počet žádostí	Počet rozhodnutí o odmítnutí žádosti	Počet podaných odvolání proti rozhodnutí
2009	13	0	2
2010	33	1	1
2011	115	4	1
2012	34	1	0
2013	24	2	0
2014	30	1	0
2015	20	2	0

V této věci nebyly v letech 2009-2015 v souvislosti s činností ÚCL vyneseny žádné rozsudky. Nebyly poskytnuty žádné výhradní licence a nebyly podány stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace.

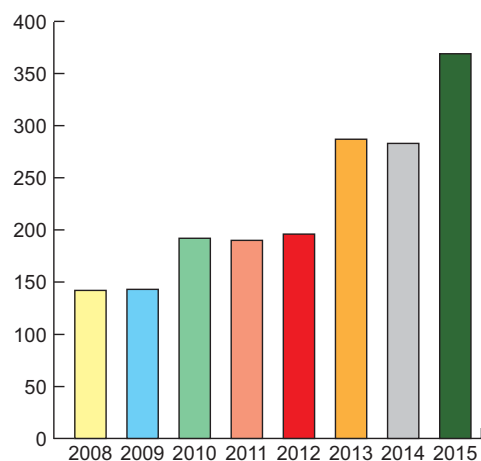
Odbor právní

Stížnosti cestujících týkající se odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letu

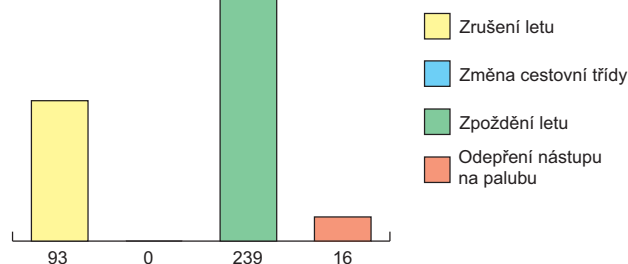
V roce 2015 obdržel ÚCL celkem 369 stížností cestujících týkajících se především nařízení 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů. Nárůst v počtu přijatých stížností lze přičítat mj. rozsáhlým a dlouho trvajícím nepravdělnostem v leteckém provozu na letišti Řím-Fiumicino po požáru v prostorách terminálu a snížení odbavovací kapacity letiště, které vyústilo ve zrušení velkého množství letů.

V 88 případech oprávněných stížností byla cestujícím ze strany leteckého dopravce vyplacena finanční kompenzace (ať již v podobě vyplacení nákladů spojených s nedostatečnou asistencí dopravce cestujícímu na letišti, vyplacení pořízovací ceny letenky nebo vyplacení kompenzace za zrušení nebo zpoždění letu). Co se týče poměru stížností dle druhu incidentu, celkem 93 stížností se týkalo zrušení letu, 239 stížností se týkalo zpoždění letu a 16 stížností se týkalo odepření nástupu cestujícího na palubu. Ve zbytku se jednalo o všeobecné stížnosti mimo hlavní působnost nařízení 261/2004. Poměr jednotlivých stížností dle druhu incidentu je zobrazen v následujícím grafu.

Stížnosti podle nařízení 261/2004

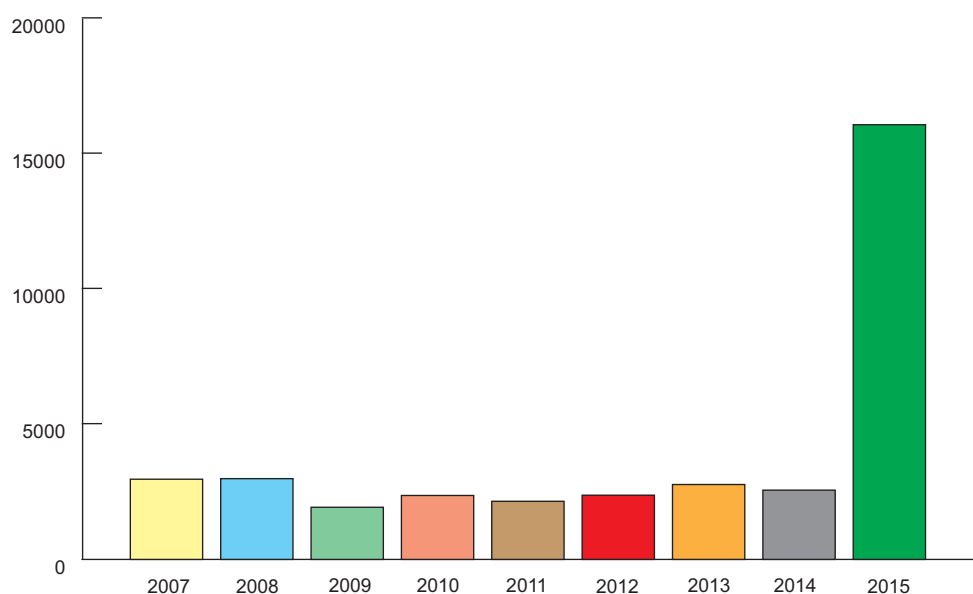
Poměr stížností dle druhu incidentu - rok 2015

Ověřování spolehlivosti

Dne 1. února 2015 nabyla účinnosti novela zákona o civilním letectví, na základě níž došlo ke strukturálním změnám v procesu ověření spolehlivosti. Ověření spolehlivosti je od tohoto data prováděno ve správním řízení v součinnosti s Policií České republiky. Vedle dosavadního požadavku trestní bezúhonnosti žadatele byl zaveden nový požadavek žadatelovy důvěryhodnosti, která je hodnocena Policií ČR na základě specifických bezpečnostních rizik spojených s osobou žadatele. Všichni držitelé dokladů o spolehlivosti, které byly vydány podle předchozí právní úpravy, byli povinni do 1 roku od nabytí účinnosti novely zákona požádat o ověření spolehlivosti podle nových pravidel.

Z tohoto důvodu Úřad pro civilní letectví zaznamenal razantní navýšení počtu podaných žádostí, kdy za rok 2015 bylo zahájeno celkem 16 069 správních řízení o ověření spolehlivosti. Proti předchozímu roku, kdy bylo vydáno celkem 2561 potvrzení o spolehlivosti, tak ÚCL eviduje nárůst této agendy o 627%. Nebylo vyhověno 65 žadatelům. Díky efektivní spolupráci s významnými zaměstnavateli v civilním letectví se podávání žádostí podařilo rovnoměrně rozprostřít do období celého roku tak, aby vyřizování agendy probíhalo plynule a bez významnějších zdržení.

sekce letová

Odbor obchodní letecké dopravy (OOLD)

Odbor obchodní letecké dopravy prováděl v průběhu roku 2015 státní dozor nad posádkami a provozovateli obchodní letecké dopravy provozované podle Přílohy IV Nařízení (ES) č. 216/2008 a příloh II (Část ARO), III (Část ORO), IV (Část CAT) a V (Část SPA) k nařízení (EU) č. 965/2012 a příslušnými AMC / GM. Dále v souladu s touto legislativou prováděl i dozor nad letadly přistávajícími na území České republiky v rámci EU Ramp Inspection programme.

V roce 2015 bylo zaměstnáno u odboru OLD včetně jeho ředitele celkem 13 inspektorů. Z tohoto počtu 4 inspektorů pracují na částečný pracovní úvazek.

Inspektoři OOLD přepracovali veškerou dokumentaci na nový systém výkonu dozoru, který plně vyhovuje nařízení (EU) č. 965/2012. Nadále byly dopracovávány a upravovány externí směrnice pro provozovatele obchodní letecké dopravy, byly vydávány informační věstníky pro zajištění operativního šíření informací pro provozovatele obchodní letecké dopravy. Byl kompletně přepracován manuál inspektora obchodní letecké dopravy, který v pěti kapitolách popisuje postupy pro provádění státního dozoru prováděného inspektory OOLD.

V květnu 2015 u odboru obchodní letecké dopravy proběhl standardizační audit EASA, který byl zaměřen na implementaci nových prováděcích pravidel, která začala platit 28.10.2014. I přes nízký počet inspektorů OLD vzhledem k širokému rozsahu auditované oblasti dopadl standardizační audit velice dobře.

Odbor OLD vykonával v roce 2015 dozor nad následujícími provozovateli obchodní letecké dopravy:

- České aerolinie
- Travel Service
- ABS Jets
- G-Jet
- Queen Air
- DSA
- Silesia Air
- Aerotaxi
- Time Air
- Silver Air
- LR Airlines
- Air Bohemia
- CTR Flight Services
- Aeropartner
- VAN Air Europe
- Air Prague
- Alfa-Helicopter
- HELI Czech
- ECL Air
- Praga Aviation

Mimo stávající provozovatele obchodní letecké dopravy inspektoři OLD zpracovávali podklady pro vydání Osvědčení leteckého provozovatele (AOC) pro žadatele:

- ALPHA Aviation
- Airstream
- Flying Academy
- T-Air

Oddělení inspektorů pilotů

V odboru OLD byli v roce 2015 zaměstnání celkem 4 inspektoři piloti a jedna inspektorka CC, z toho 1 inspektor na poloviční pracovní úvazek a 4 inspektoři na $\frac{3}{4}$ pracovní úvazek. V porovnání s rokem 2014, kdy byl ekvivalent plné pracovní doby $4\frac{1}{4}$, se v roce 2015 ekvivalent pracovní doby snížil na $3\frac{1}{2}$.

Inspektoři piloti vykonávali dozor nad posádkami a provozovateli obchodní letecké dopravy podle požadavků nařízení (EU) 965/2012 a nařízení (EU) 1178/2011 v souladu s postupy uvedenými v Příručce inspektora. Inspektoři-piloti spolupracovali s inspektory oddělení inspekce letového provozu odboru OLD při provádění kontrol a auditů za účelem vydání nebo prodloužení platnosti AOC a ostatních kontrol provozovatele, které vycházely z Příručky inspektora.

Nepřetržitý dozor byl prováděn nad provozem následujících typů letadel:

- Airbus A319, A320, A330
- Boeing B737 800
- ATR 42/72
- L-410
- Cessna Citation 510, 525, 550, 560, 680
- Embraer Legacy
- PA32, PA34, PA42
- Learjet 60
- Beechcraft C90, 200, 350
- Hawker 900XP
- EC 135
- EC 120
- AS 355
- Bell 427
- R44

Zajištění dozoru bylo prováděno systémem plánovaných a neplánovaných kontrol, které byly prováděny inspektory piloty odboru OLD v následujících oblastech civilního letectví:

- 1) Kontrola předletové přípravy
- 2) Kontrola za letu
- 3) Kontrola teoretického výcviku
- 4) Kontrola letového výcviku
- 5) Kontrola letového přezkušování

V rámci nepřetržitého dozoru se oddělení inspektorů pilotů podílelo na provádění těchto dalších činností:

- 1) Účast inspektorů pilotů s oddělením inspekce letového provozu při provádění auditů u provozovatelů OLD
- 2) Udělování předchozích a specifických schválení a schvalování jejich změn
- 3) Udělení / změna schválení k provozu EFB
- 4) Udělení / změna schválení použití FSTD (User Approval)
- 5) Posuzování žádostí o změnu provozní specifikace k AOC
- 6) Posuzování žádostí o změnu odpovědného / jmenovaného vedoucího zaměstnance držitele AOC
- 7) Posouzení vydání / změny MEL
- 8) Zpracování odborných stanovisek k žádostem o vydání AOC
- 9) Zpracování nových a úpravy stávajících kontrolních listů pro zlepšení standardizace provádění dozoru
- 10) Odborné posuzování správnosti obsahu změn a nových vydání provozních příruček dílů A, B, C a D provozovatelů OLD v souladu s nařízením (EU) č. 965/2012, kontrola a pomoc při zpracování příruček pro systémy řízení
- 11) Posuzování účinnosti systémových nápravných opatření přijatých systémy řízení bezpečnosti a sledování shody na základě přijatých hlášení o událostech v letovém provozu a nálezů kontrol SAFA na letadlech zapsaných v LR ČR, posuzování vyhodnocování bezpečnostních rizik při provádění změn u provozovatelů OLD, posuzování bezpečnostní úrovně provozovatelů na základě vyhodnocování bezpečnostních indikátorů
- 12) Zpracování a změny postupů a směrnic
- 13) Ve spolupráci s CATC organizace standardizačních kurzů pro nové examinátory SFE/TRE a udržovacích seminářů pro stávající examinátory SFE/TRE
- 14) Vydávání a prodlužování platnosti osvědčení examinátorů TRE/SFE (A) (Assessment of competence).

Dva inspektoři-piloti (na letounu A320), jeden inspektor pilot (na letounu Beech 400), jeden inspektor pilot (na letounu B737) a inspektorka palubní průvodčí (na letounech A320, B737) si udržují plnou kvalifikaci výkonem letecké činnosti a absolvováním předepsaných přezkoušení.

Nepřetržitý dozor nad provozovateli používajícími ke své činnosti vrtulníky provádí pro potřeby odboru obchodní letecké dopravy inspektor pilot odboru všeobecného letectví a leteckých prací.

Přehled kontrol provedených oddělením inspektorů pilotů v roce 2015:

■ Předletová příprava FC	(Pre-flight preparation)	16
■ Kontrola na trati FC	(En-route inspection)	16
■ Kontrola výcviku FC	(FC Training)	7
■ Kontrola přezkušování FC	(FC Checking)	17
■ Předletová příprava CC	(Pre-flight preparation)	4
■ Kontrola výcviku CC	(CC Training)	5
■ Kontroly CC za letu	(CC en-route inspection)	4
■ Přezkoušení examinátorů CC	(CC examiner checking)	5
■ Nepravidelné kontroly - OIP	(Non-schedule activity OIP)	21

Oddělení inspekce letového provozu (OILP)

V roce 2015 bylo v oddělení inspekce letového provozu zaměstnáno 5 inspektorů včetně vedoucího. Toto oddělení, ve spolupráci s oddělením pilotů, provádělo v roce 2015 dozor v civilním letectví nad všemi provozovateli obchodní letecké dopravy v ČR. Při výkonu státního dozoru byla věnována pozornost plnění požadavků nařízení (EU) č. 965/2012 jednotlivými provozovateli obchodní letecké dopravy. Tato činnost byla prováděna v souladu s postupy, které jsou uvedeny v Příručce inspektora OLD na základě ročního plánu kontrolní činnosti. Roční plán kontrolní činnosti byl v roce 2015 poprvé sestaven tak, aby plně splňoval požadavky nařízení (EU) č. 965/2012. Základní plánovací cyklus je 24 měsíců, který se dá v závislosti na výkonnosti v oblasti bezpečnosti provozovatele prodloužit, nebo zkrátit. Z důvodu požadavku na objektivní vyhodnocení sledovaných parametrů všech provozovatelů obchodní letecké dopravy bylo přistoupeno k tomu, že v roce 2015 byl plánovací cyklus dozoru u všech provozovatelů OLD zkrácen na 12 měsíců. Tím byl získán ucelený a objektivní přehled o bezpečnostní výkonnosti provozovatelů OLD, který bude výchozí pro stanovení délky plánovacího cyklu v příštím plánovacím období.

Činnost inspektorů OLD oddělení ILP byla v roce 2015 zaměřena na následující oblasti:

1) Provádění nepřetržitého dozoru bylo prováděno formou pravidelných, nepravidelných, ohlášených a neohlášených tuzemských i zahraničních pozemních kontrol u provozovatelů OLD v souladu se zákonem o civilním letectví č. 49/1997, kontrolním řádem č. 255/2012 Sb. a Příručkou inspektora OLD, zpracovanou podle nařízení č. 965/2012. U každého provozovatele byl proveden jeden audit (plný rozsah kontrol uvedený v ISM) a další částečné inspekce dle potřeby.

Celkový počet kontrol nepřetržitého dozoru provedených oddělením ILP u jednotlivých provozovatelů OLD:

Provozovatelé OLD:

České aerolinie	1
Travel Service	5
ABS Jets	2
G-Jet	1
Queen Air	1
DSA	3
Silesia Air	1
Aerotaxi	1
Time Air	1
Silver Air	2
LR Airlines	1
Air Bohemia	2
CTR Flight Services	1
VAN Air Europe	2
Aeropartner	3
Air Prague	2
Alfa-Helicopter	4
HELI Czech	1
ECL Air	1
Praga Aviation	1

Žadatelé o vydání AOC pro OLD:

ALPHA Aviation	0
Flying Academy	1
Airstream	0
T-Air	0

- 2) Udělování předchozích a specifických schválení a schvalování jejich změn
- 3) Udělení / změna schválení k provozu EFB.
- 4) Posuzování žádostí o změnu provozní specifikace k AOC.
- 5) Posuzování žádostí o změnu odpovědného / jmenovaného vedoucího zaměstnance držitele AOC.
- 6) Posouzení vydání / změny MEL.
- 7) Zpracování odborných stanovisek k žádostem o vydání AOC.
- 8) Zpracování nových a úpravy stávajících kontrolních listů pro zlepšení standardizace provádění dozoru.
- 9) Odborné posuzování správnosti obsahu změn a nových vydání provozních příruček dílů A, B, C a D provozovatelů OLD v souladu s nařízením (EU) č. 965/2012, kontrola a pomoc při zpracování příruček pro systémy řízení.
- 10) Posuzování účinnosti systémových nápravných opatření přijatých systémy řízení bezpečnosti a sledování shody na základě přijatých hlášení o událostech v letovém provozu a nálezů kontrol SAFA na letadlech zapsaných v LR ČR, posuzování vyhodnocování bezpečnostních rizik při provádění změn u provozovatelů OLD, posuzování bezpečnostní úrovně provozovatelů na základě vyhodnocování bezpečnostních indikátorů.
- 11) Zpracování odborných posudků ÚCL k nájům / pronájům letadel zapsaných v LR ČR.
- 12) Zpracování podkladů pro webové stránky ÚCL za účelem zlepšení přehlednosti a použitelnosti pro žadatele / provozovatele OLD, průběžná aktualizace jejich obsahu.
- 13) Zpracování informačních věstníků pro provozovatele obchodní letecké dopravy, k zajištění šíření aktuálních informací
- 14) Zpracování a změny postupů a směrnic.
- 15) Příprava a zajištění počítačích a opakovacích výcviků inspektorů OLD a inspektorů dalších složek ÚCL.

Kontroly na odbavovací ploše – „EU Ramp Inspection Programme“ – SAFA / SACA / SANA

EU ramp inspection programme zajišťovali v roce 2015 3 inspektori (2+1 externí inspektor). Tito inspektori patří nově do OILP. SAFA referát byl zrušen.

Svou činnost vykonávají inspektori v souladu s Příručkou inspektora SAFA, Nařízením (EU) č. 965 / 2012 PART ARO. RAMP a AMC/GM to Annex II (PART- ARO) a EASA SAFA/SACA Inspection Instructions, Doc # INST. RI.01/002. Při své činnosti dále postupují v souladu s nařízením Komise (ES) č. 768/2006, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005 a v souladu s § 91a zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví.

Jeden inspektor vykonává současně funkci Národního koordinátora v souladu s požadavkem nařízení komise (EU) č. 965/2012, ustanovení AMC2 ARO.RAMP.100 (c).

Za rok 2015 byly provedeny kontroly v tomto počtu a na těchto letištích:

LKKV	Karlovy Vary	5
LKMT	Ostrava Mošnov	2
LKPD	Pardubice	-
LKPR	Praha Ruzyně	142
LKTB	Brno Tuřany	6
Celkem	SAFA+ SACA	155 zahraničních provozovatelů
Celkem	SANA	20 českých provozovatelů
Celkový počet bodů (za prioritní dopravce a vzdálená letiště)		173 bodů
Celkový počet zkontrolovaných dopravců		100 provozovatelů OLD
Celkový počet zkontrolovaných Private flights		9 letadel
Celkový počet prioritních dopravců		44 provozovatelů OLD

V rámci provedených SAFA / SACA kontrol bylo identifikováno:

Celkem 19 nálezů, z toho:	7 x CAT 1
	4x CAT 2
	8 x CAT 3 (CAT 3 jsou definovány jako ohrožení bezpečnosti)

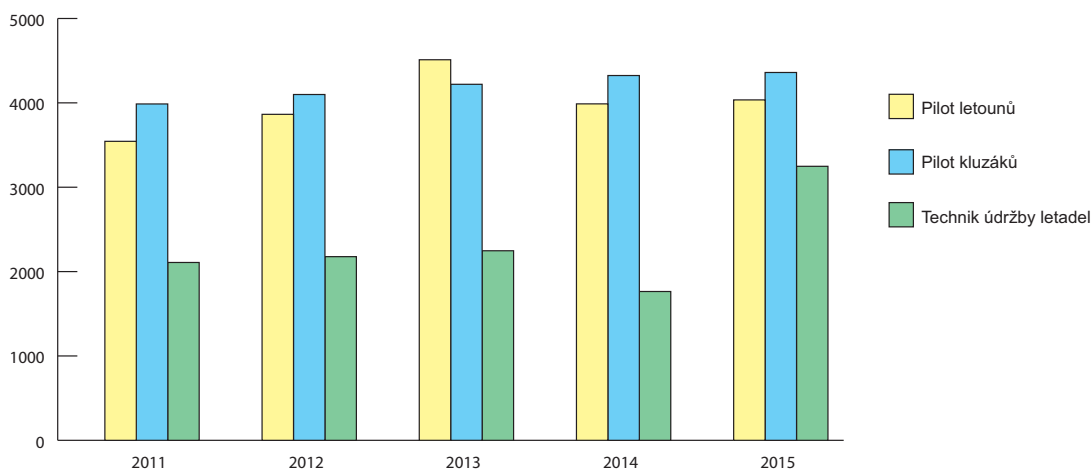

Odbor způsobilosti leteckého personálu (OZLP)

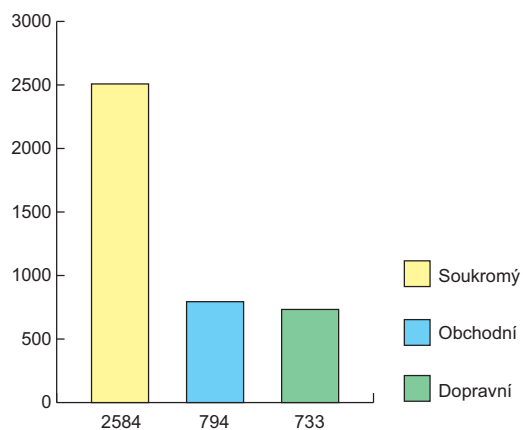
Hlavní náplní odboru způsobilosti leteckého personálu je vykonávat státní dozor v civilním letectví zejména v těchto činnostech:

- Dozor výcviku pilotů a techniků údržby letadel
- Dozor organizací pro výcvik leteckého personálu
- Dozor simulátorů
- Dozor leteckých lékařů
- Vydávání průkazů leteckého personálu
- Vedení evidence leteckého personálu
- Vedení rejstříku letadel

Průkazy způsobilosti leteckého personálu (bez parašutistů) – celkem 11 643 v roce 2015

Průkazy způsobilosti pilotů letounů

Teoretické zkoušky leteckého personálu – počty jednotlivých zkoušek z jednotlivých předmětů

PPL

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Prospěl	1479	1394	1039	1814	2687	2575	1982	2408	2670	2516	2767	2885
Neprospěl	1630	1795	1745	1206	468	296	849	176	125	275	690	327

ATPL

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Prospěl	1037	1145	1190	1267	1285	1340	1540	1320	1150	1023	1234	1396
Neprospěl	772	803	871	959	556	310	620	480	370	260	382	402

Angličtina

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Prospěl	212	245	302	313	252	121	175	171	145	169	235	214
Neprospěl	107	129	179	185	134	82	68	45	47	28	15	33

Průkazy způsobilosti leteckého personálu

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vydání PZ	558	878	825	986	922	1085	883	673	552	585	567	599	658
Zápis kvalifikace	796	950	1509	1592	1603	1315	1094	854	834	874	789	1023	802
Uznání PZ	20	26	328	20	96	236	42	12	9	1	41	45	56

Počet organizací pro výcvik leteckého personálu

	2014	2015
FTO	0	0
TRTO	0	0
ATO	31	39
RZ PPL	160	160
MTO L1	11	10
MTO 147	17	18

Schválení provozovatelé zařízení pro simulaci letu

2013	10
2014	12
2015	14

Počty leteckých lékařů a letecko lékařských center	2014	2015
AME SLZ (letečtí lékaři pouze pro piloty SLZ)	38	38
AME Z (letečtí lékaři se základním oprávněním)	32	19
AME R (letečtí lékaři s rozšířeným oprávněním)	7	7
AeMC (letecko lékařská centra)	1	1

Vyhledávání vlastníků letadel pro jiné státní orgány

2002	76
2003	93
2004	115
2005	226
2006	275
2007	314
2008	286
2009	296
2010	235
2011	256
2012	263
2013	146
2014	138
2015	14

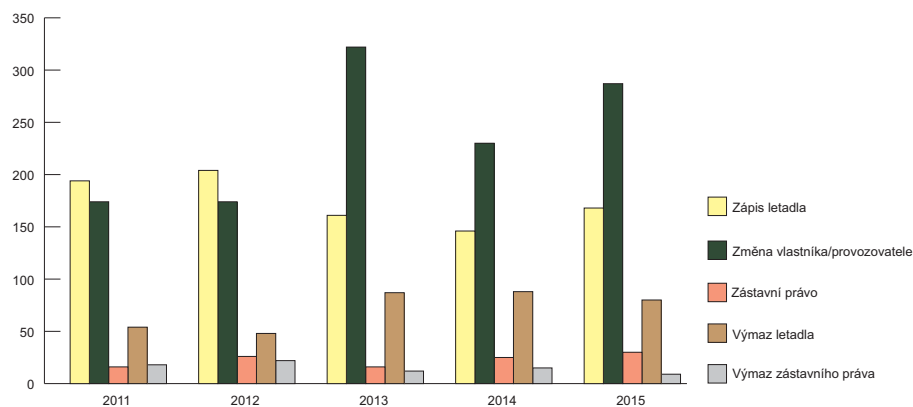
Potvrzení platnosti průkazu pro zahraniční letecký úřad

2012	319
2013	206
2014	294
2015	574

Letecký rejstřík (LR)

Zápisy letadel v leteckém rejstříku - 574 správních řízení za rok 2015

Počet letadel v leteckém rejstříku

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celkem	1909	2035	2113	2249	2394	2436	2521	2554
Pod 5,7t	1807	1939	2019	2165	2290	2350	2430	2469
Nad 5,7t	102	96	94	84	104	86	91	85

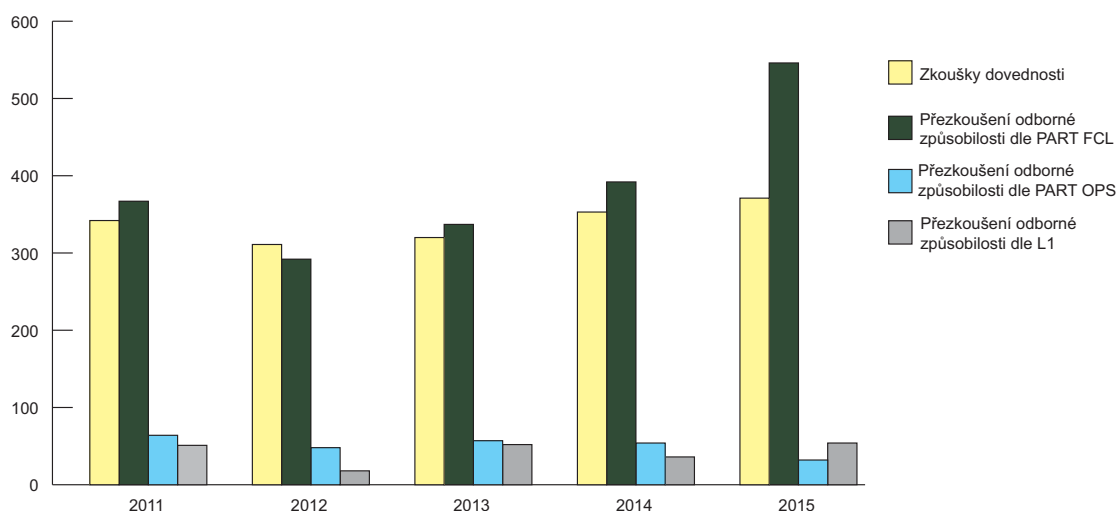

Odbor pro neobchodní a zvláštní provoz (ONZP)

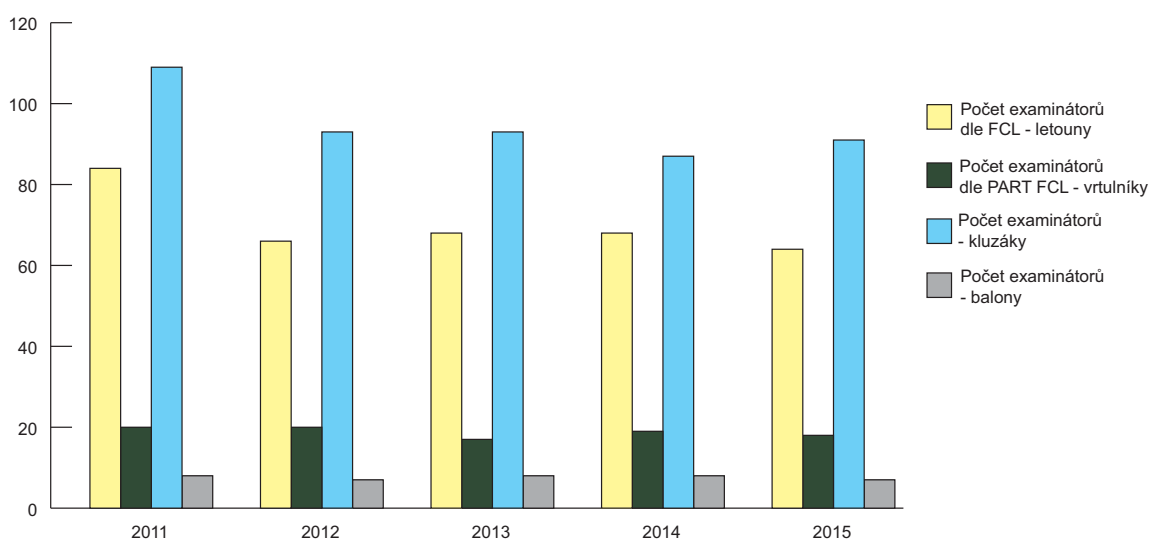
Hlavní náplní odboru pro neobchodní a zvláštní provoz je vykonávat státní dozor v civilním letectví zejména nad:

- provozem civilních letadel provozovatelů leteckých činností pro vlastní potřebu a leteckých prací
- užíváním letadel pro rekreační a sportovní létání
- pořádáním leteckých veřejných vystoupení
- provozem sportovních létajících zařízení – sportovních padáků
- činností instruktorů dle požadavků platných předpisů
- výcvikem pro získání a obnovu průkazů způsobilosti a kvalifikací na jednopilotních letounech, vrtulnicích a dalších kategoriích letadel v součinnosti s odborem způsobilosti leteckého personálu
- činností pověřených examinatorů a inspektorů v souladu s požadavky platných předpisů včetně výkonu státního dozoru nad prováděním zkoušek dovednosti a přezkoušení odborné způsobilosti

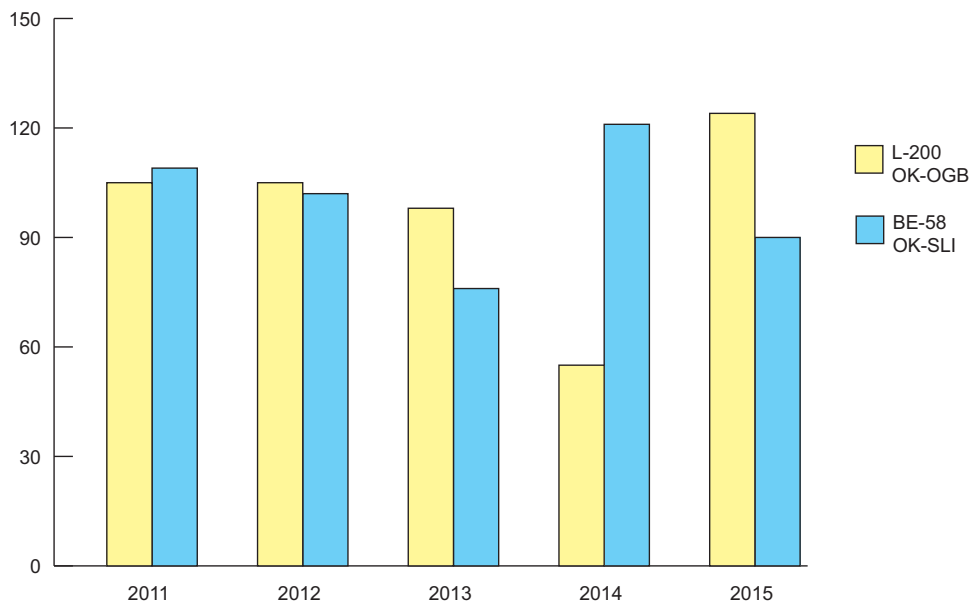
Provádí zkoušky a přezkoušení leteckého personálu, letové kontroly u provozovatelů Obchodní letecké dopravy a provozuje letadla ÚCL ve prospěch MD a ÚCL.

Pracovníci odboru se namátkově zúčastnili 18 zimních školení u provozovatelů, kde byly prováděny rozbory nehod a seznámení se s novými předpisy.

Nálet na letadlech ÚCL

Výcvik ONZP:

Pozemní i letoví inspektoři absolvovali následující odborné kurzy:

- Ochrana civilního letectví před protiprávními činy
- EASA SPO OPS

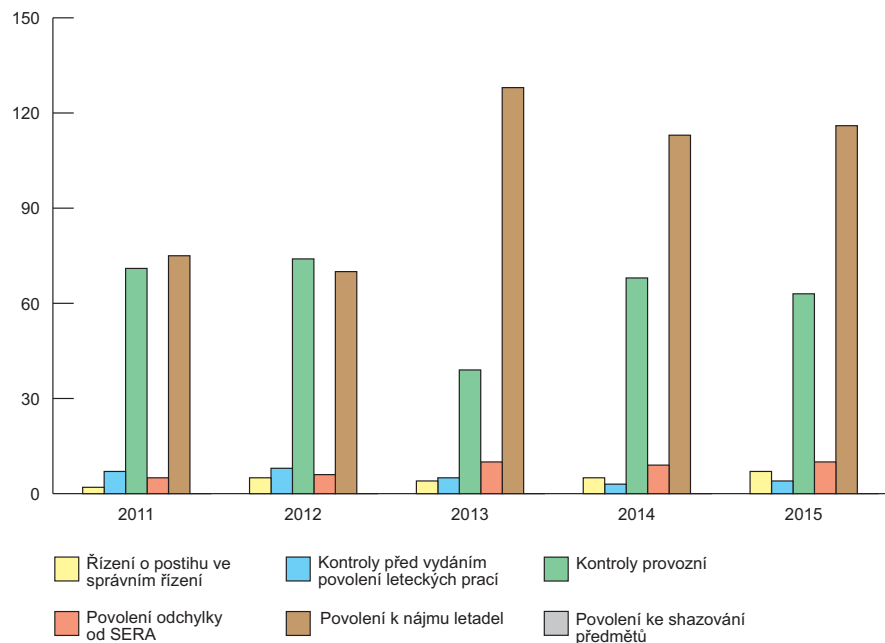
Odbor pro neobchodní a zvláštní provozy se dělí na tři oddělení:

- oddělení leteckých prací
- oddělení všeobecného letectví
- oddělení parašutismu

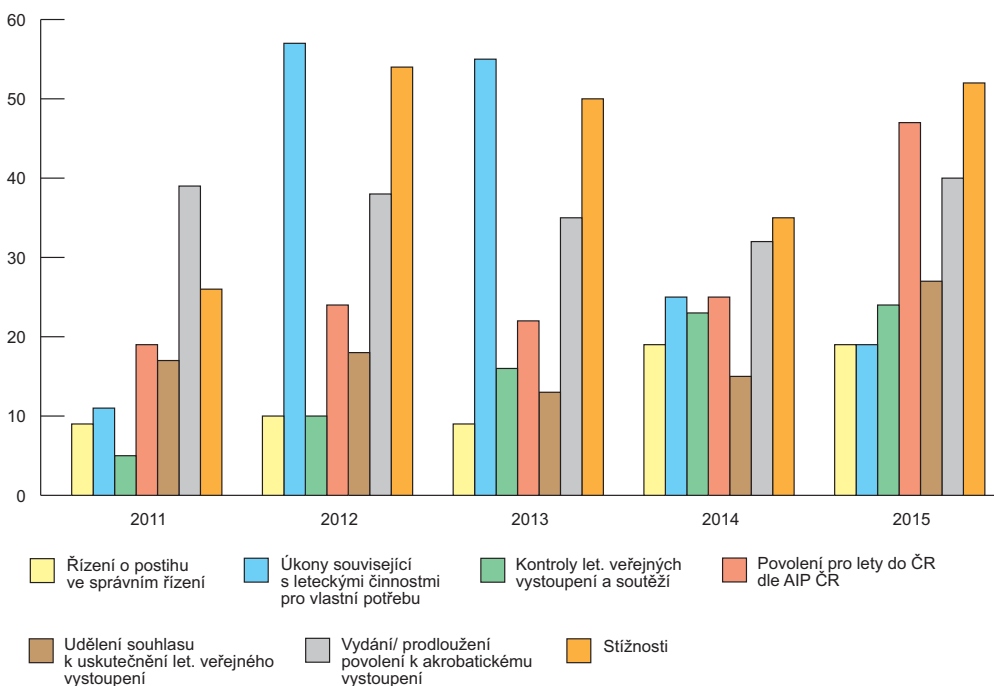
Oddělení leteckých prací (OLP)

Vykonává státní dozor u cca 205 provozovatelů leteckých prací se sídlem v ČR (počet kolísá v závislosti na počtu vydaných a zaniklých povolení) a ročně u cca 20 provozovatelů leteckých prací ze zemí Evropské unie a zemí Evropského hospodářského prostoru dočasně provozujících letecké práce v ČR.

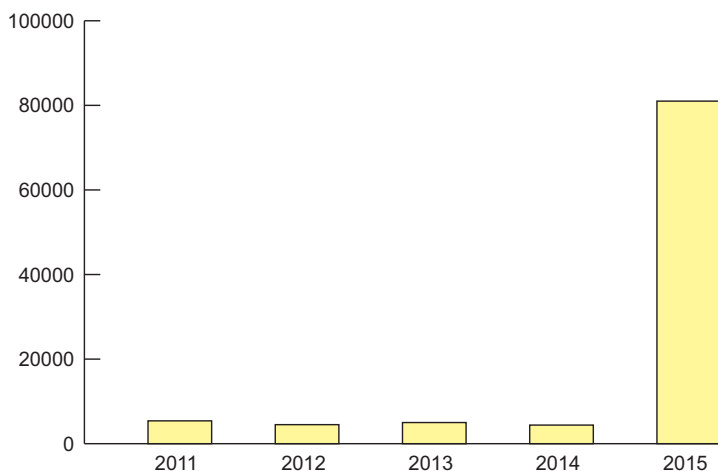

Oddělení všeobecného letectví (OVL)

- Vykonává státní dozor u cca 62 provozovatelů leteckých činností pro vlastní potřebu se sídlem v ČR (počet kolísá v závislosti na počtu vydaných a zaniklých povolení).
- Vykonává státní dozor letadel provozovaných v režimu rekreačního a sportovního létání.

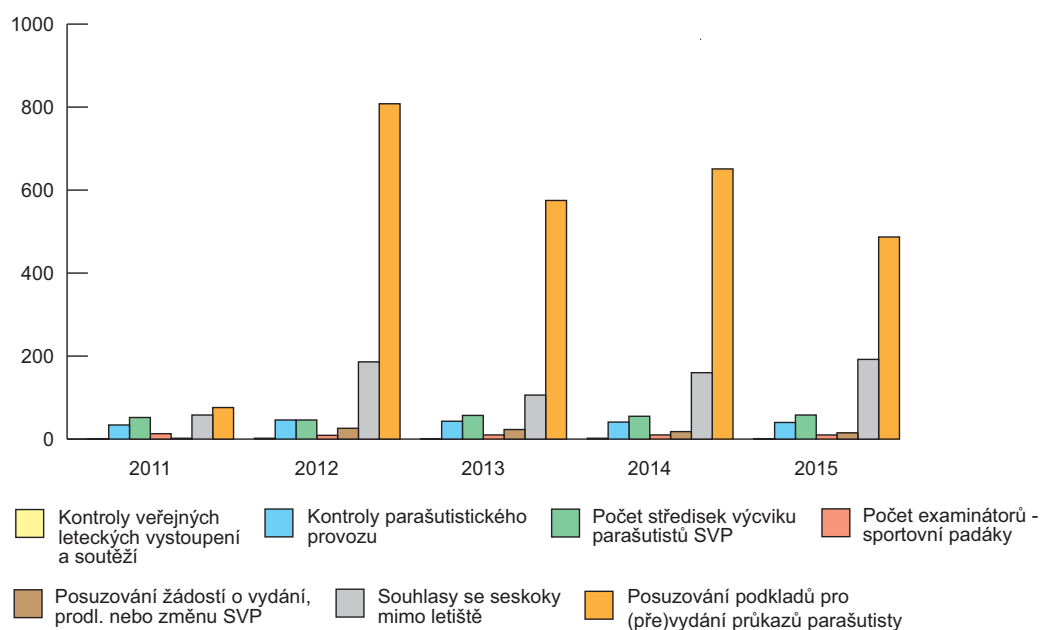
Výše vybraných poplatků

Do roku 2014 byly poplatky vybírány dle vyhlášky č. 108/1997 Sb., od roku 2015 dle zákona č. 634/2004 Sb.

Oddělení parašutismu (PAR)

- Provádí dozor nad cca 1400 parašutisty a 58 středisky výcviku parašutistů (parašutistickými školami) se sídlem v ČR.

sekce technická

Sekce technická vykonává činnosti kompetentního úřadu členského státu EU v oblasti letové způsobilosti podle příslušné evropské legislativy, dále činnosti spočívající ve schvalování údajů pro letovou způsobilost transferovaných letadel na základě kontraktu podepsaného s EASA a v plném rozsahu podle národní legislativy činnosti za účelem dozoru nad letovou způsobilostí netransferovaných (annexovaných) letadel. Při vstoupení v platnost služebního zákona (z důvodu nejnižšího možného útvaru v podobě oddělení) došlo k reorganizaci sekce, která se dotkla odboru certifikace a inženýringu v podobě vytvoření oddělení konstrukce, oddělení certifikace výrobků a oddělení výroby. Vlastní rozbor činnosti ST za rok 2015 je zakončen krátkým hodnocením z pohledu řízení jakosti.

Odbor způsobilosti letadel v provozu (OZL)

Mimo standardní činnosti se činnost odboru v roce 2015 soustředila hlavně na prohloubení a zdokonalení systému namátkových kontrol dle bodu M.B.303 nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 Část M. V této oblasti došlo k vytvoření nové databáze v rámci vnitřního Informačního systému ÚCL. OZL v roce 2015 pracoval na integraci všech změn Nařízení EU do vnitřních postupů. Pracovníci OZL opět pocítovali problém neexistence jasných výkladových materiálů k jednotlivým nařízením EASA. Tato skutečnost znesnadňuje situaci z hlediska uplatňování příslušných požadavků vůči dozorovaným subjektům a zvyšuje časovou náročnost při vysvětlování jednotlivých požadavků. Stále pokračuje faktické udržování dvou systémů pro letadla transferovaná do EASA a letadla dle Annexu II základního nařízení. OZL se rovněž v roce 2015 musel vypořádat s personálními změnami (odchody do důchodu). Stabilizace zaměstnanců v jednotlivých odděleních je prioritou i pro rok 2016.

Oddělení dopravních letadel (DL)

Inspektoři oddělení dopravních letadel v roce 2015 komplexně posuzovali a dozorovali pokračující způsobilost letadel, účastnili se zkušebních letů, byli účastníky schvalování systémů údržby a vydávali dokumenty dle Nařízení Komise (EU) č. 748/2012, 1321/2014 ve znění pozdějších předpisů a dalších.

V tomto roce se oddělení DL věnovalo s odkazem na bod M.B.303 Nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 Část M, své hlavní činnosti, kontrole pokračující letové způsobilosti letadel v provozu. Nástrojem při těchto kontrolách je vytvořený systém plánování, analyzování a kontrolování již provedených kontrol, znalost prostředí a kontakt s majiteli a provozovateli dozorovaných letadel. Další důležitou činností oddělení bylo vystavování ARC na základě doporučení příslušné oprávněné organizace CAMO, vystavování povolení k letu např. v případě poškození letadel včetně řešení problematiky schvalování letových podmínek i ve vztahu k EASA, sledování a kontrola technických incidentů, schvalování programů údržby, MEL, technických deníků a jejich změn, schvalování podmínek provozu ETOPS, manuálů ETOPS a jejich změn, posuzování žádostí o vydání AOC a jejich změn po technické stránce, změny a opravy na letadlech na základě dodaných podkladů dle systému EASA a případné vystavování výjimek z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z programů údržby nebo s odkazem na Nařízení Komise (EU) č. 965/2012 se zabývali schvalováním a posuzováním prodloužení lhůt položek MEL dle schváleného systému RIE u vybraných organizací, atd.

Inspektoři DL se dále podíleli i na dovozech a vývozech letadel, které jsou většinou náročné jak po odborné, tak i po organizační stránce. V některých případech se řešilo problematické plánování těchto akcí s odkazem na změny v termínech ze strany provozovatelů (vlastníků) letadel. V rámci této činnosti se v Rejstříku ČR objevil i nový model již provozovaného typu letadla B737 (B737-900).

V průběhu roku byly prováděny kontroly letadel dle bodu M.B.303 (ACAM) Nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 Části M. Činnost byla koordinována dle plánu kontrol, který byl vytvořen v souladu se směrnicí ÚCL-ST-100-n/08. Činnost ACAM bude pokračovat i v roce 2016 a bude tvořit, z hlediska své administrativní a časové náročnosti, jednu z hlavních náplní kontrolní činnosti oddělení DL v terénu.

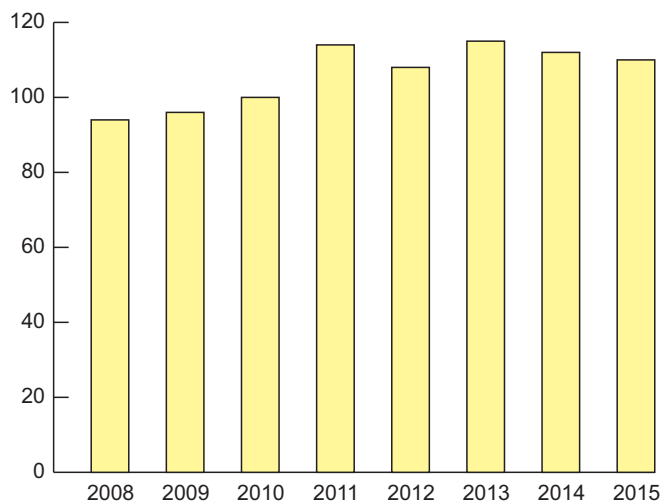
Podporou činnosti inspektorů oddělení DL byly i odpovídající administrativní a dokumentační činnosti zahrnující vedení průvodně technické dokumentace letadel včetně sledování dokumentů vydávaných EASA, FAA, případně i jinými úřady pro zachování letové způsobilosti včetně případného vydávání informace o Emergency ADs.

Tak jako i v minulých letech inspektoři DL řešili dotazy od provozovatelů a majitelů letadel z hlediska praktického použití na výklad nejasně formulovaných bodů v jednotlivých nařízeních Komise, včetně příslušných výkladových materiálů. Nejčastější dotazy byly z oblasti schvalování podmínek pro vydávání povolení k letu, vydávání ARC, zpracování doporučení k vydání ARC a změny v Nařízeních Komise (EU) č. 1321/2014 Část M a 748/2012. Zároveň byla uskutečněna řada konzultací z hlediska podmínek dovozu a vývozu letadel.

Sumarizace jednotlivých činností:

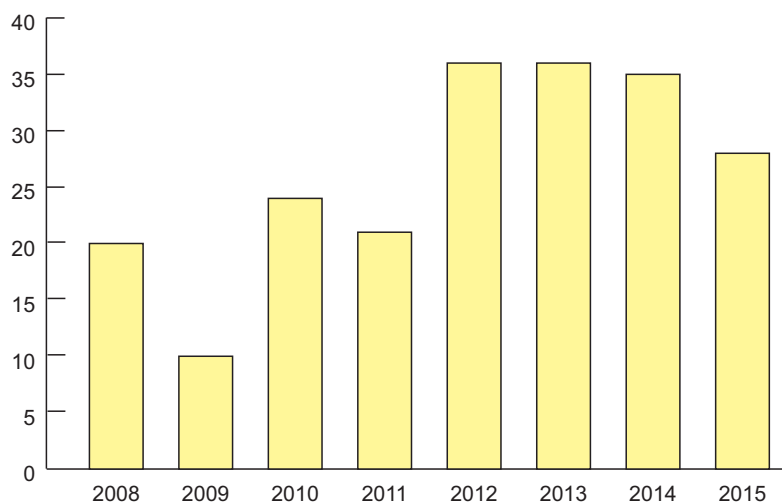
Celkový počet osvědčení letové způsobilosti

Celkový počet osvědčení letové způsobilosti

2001	63
2002	58
2003	65
2004	87
2005	79
2006	93
2007	97
2008	94
2009	96
2010	100
2011	114
2012	108
2013	115
2014	112
2015	110

Počet osvědčení hlukové způsobilosti

Počet OLZ, ARC a OHZ

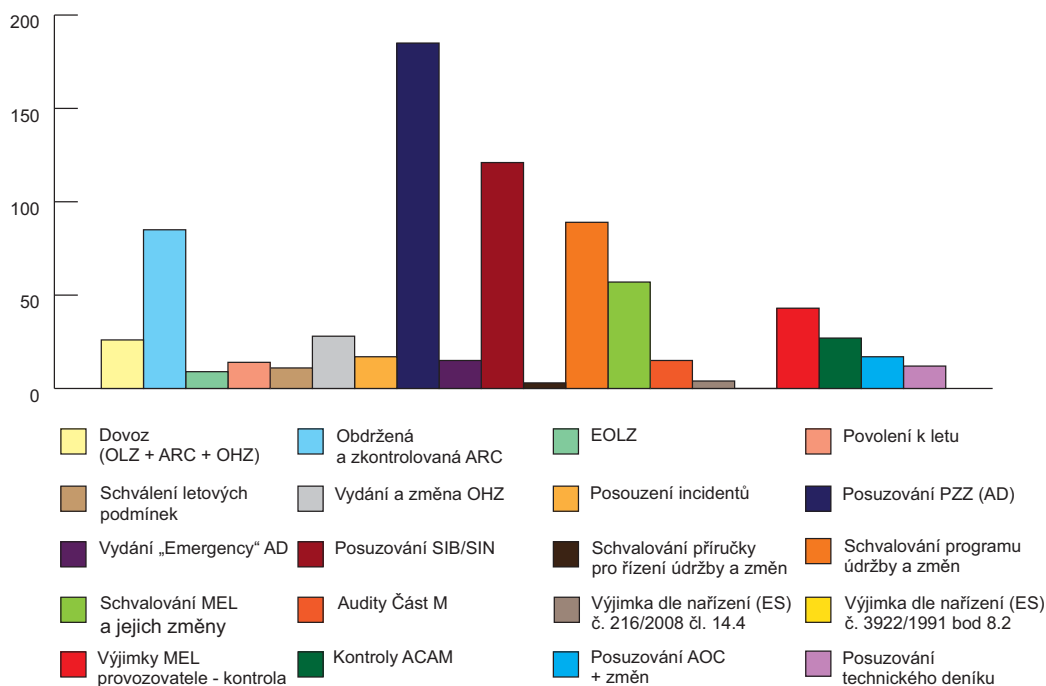
OLZ, ARC, OHZ, EOLZ a PtF za rok 2015	
OLZ a ARC vydané při dovozu	26
ARC vydané na základě doporučení	10
ARC vydaná a prodlužovaná provozovatelem	85
EOLZ	9
Povolání k letu	14
Schválení letových podmínek	11
Vydání a změna OHZ	28

Celkový počet úkonů způsobilosti za rok 2015

Úkon	Počet
Dovoz (OLZ+ARC+OHZ)	26
Obdržená a kontrolovaná ARC	85
EOLZ	9
Povolení k letu	14
Schválení letových podmínek	11
Vydání a změna OHZ	28
Posouzení incidentů	17
Posuzování PZZ (AD) / aplikované	502 / 185
Vydání "Emergency" AD	15
Posouzení SIB/CASA/SAIB	121
Schvalování příručky pro řízení údržby a změn	3
Schvalování programu údržby a změn	89
Schvalování MEL a jejich změny	57
Audity Část M	15
Výjimka dle nařízení (ES) č. 216/2008 čl. 14.4	4
Výjimky MEL provozovatele - kontrola	43
Kontroly ACAM	27
Posouzení AOC + změn	17
Posuzování technického deníku	12

Počty úkonů za rok 2015

Oddělení malých letadel (ML)

Oddělení ML provádělo v roce 2015 činnosti stanovené organizačním řádem ÚCL a Příručkou inspektora OZL (Směrnice ÚCL-S-054-n/02) a to zejména v činnostech:

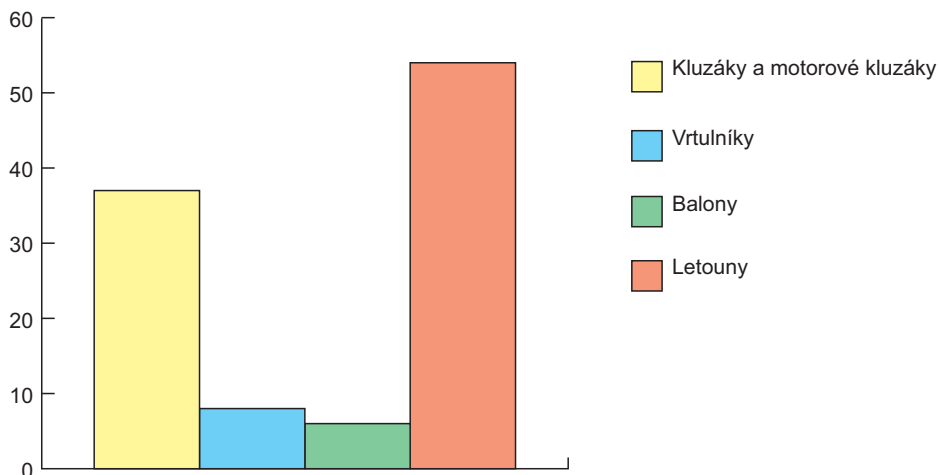
Zajišťování pokračující letové způsobilosti letadel všeobecného letectví (MTOW < 5700 kg)

Počet letadel v kompetenci ML v roce 2015 dosáhl počtu celkem 2490 letadel všeobecného letectví, z toho 987 letounů, 152 vrtulníků, 230 balonů a vzducholodí a 1121 kluzáků a motorových kluzáků, celkem ve 261 různých typech.

Kontroly letové způsobilosti dovážených letadel

V roce 2015 bylo oddělením ML finalizováno celkem 105 dovozů letadel do ČR s vydáním OLZ, z toho 54 letounů, 37 kluzáků a motorových kluzáků, 8 vrtulníků a 6 balonů. Vlivem zvýšeného úsilí inspektorů ML při kontrolách letové způsobilosti v posledních dvou letech, bylo v roce 2015 zaznamenáno zlepšení technického stavu dovážených letadel. Pokračuje tendence stárnutí letadlového parku v ČR, nicméně byl zaznamenán kvalitativní posun provozovatelů při výběru a dovozu letadel do ČR z hlediska technického stavu. Je zde vidět vliv organizací AMO a CAMO, které provádějí na žádost vlastníků údržbu a kontroly již v době přejímek letadel. Toto je zjevným důsledkem osvěty a kontrolní činnosti inspektorů OZL při jejich každodenní plánované činnosti.

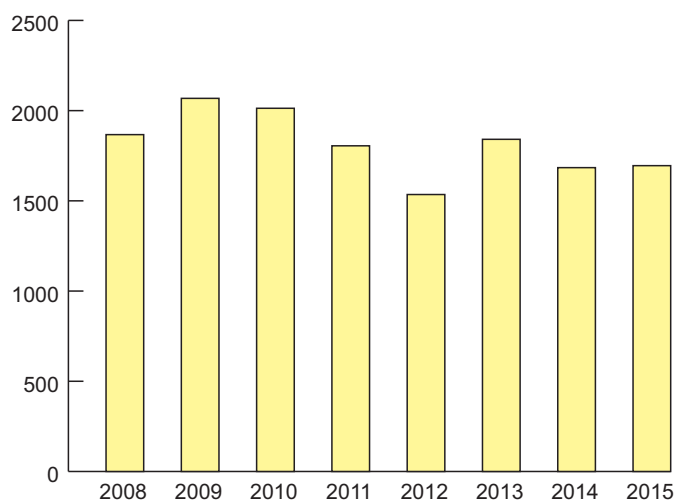
Kluzáky a motorové kluzáky	37
Vrtulníky	8
Balony	6
Letouny	54
Celkem	105

Vydávání osvědčení letové způsobilosti a osvědčení kontroly letové způsobilosti (OLZ a ARC)

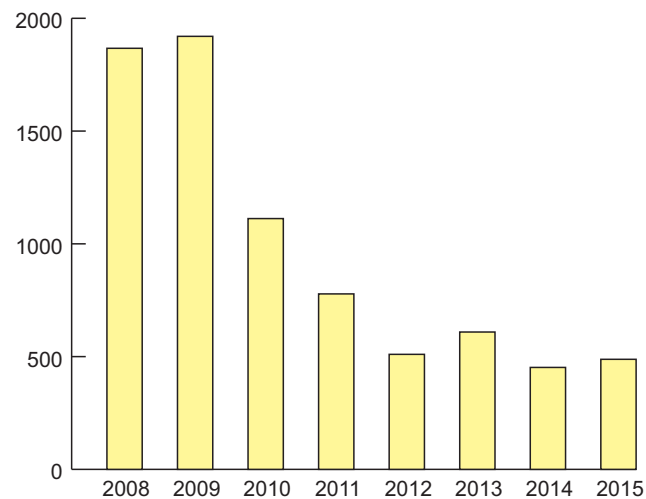
Počet vydaných/vložených ARC

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1867	2068	2013	1805	1535	1841	1684	1695

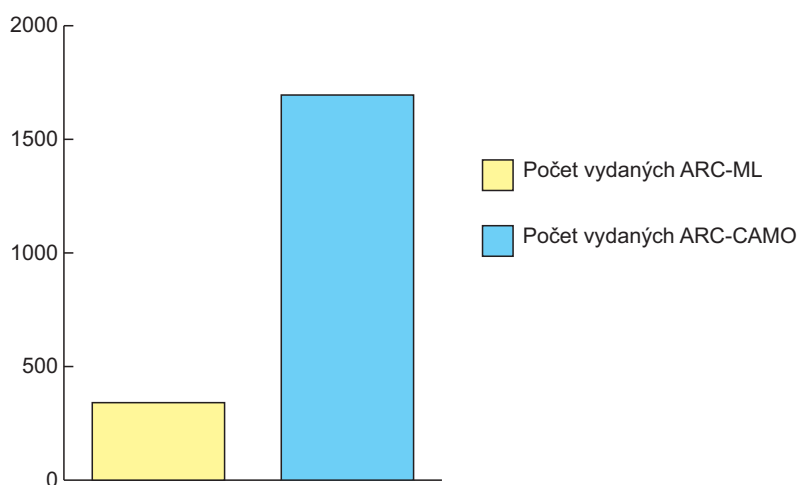
Počet OLZ + ARC vydaných, prodloužených a vložených ML

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1867	1920	1112	778	510	609	452	488

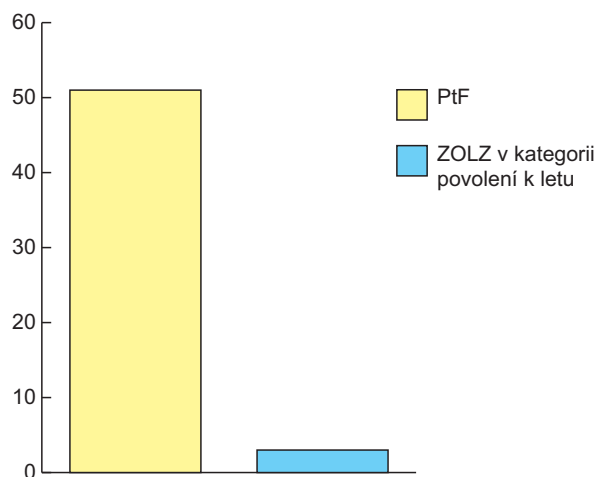

Rozdělení ARC dle vydání - rok 2015

Počet vydaných ARC	1354
Počet vydaných ARC-ML	341
Počet vydaných ARC-CAMO	1695

Vydávání povolení k letu (Permit to Fly) a zvláštního OLZ (PtF a ZOLZ) - 2015**Počet vydaných PtF**

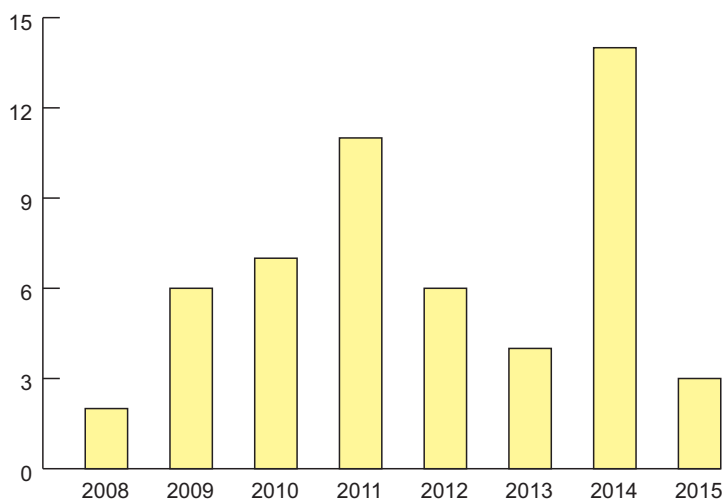
PtF	51
ZOLZ v kat. povolení k letu	3

Vydávání exportního osvědčení letové způsobilosti (EOLZ) - 2015

Počet vydaných EOLZ

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
2	6	7	11	6	4	14	3

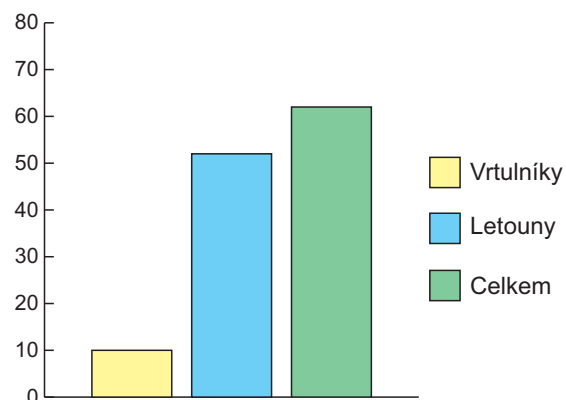

Vydávání osvědčení hlukové způsobilosti (OHZ) - 2015

Osvědčení hlukové způsobilosti

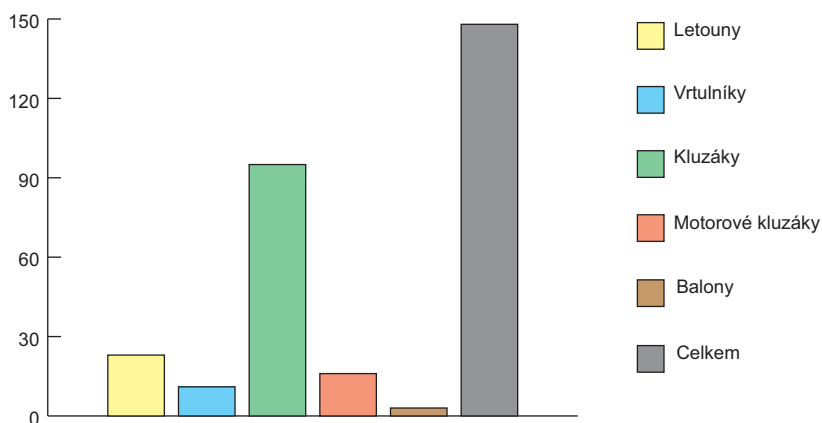
Vrtulníky	10
Letouny	52
Celkem	62

Počet OHZ vydaných ML

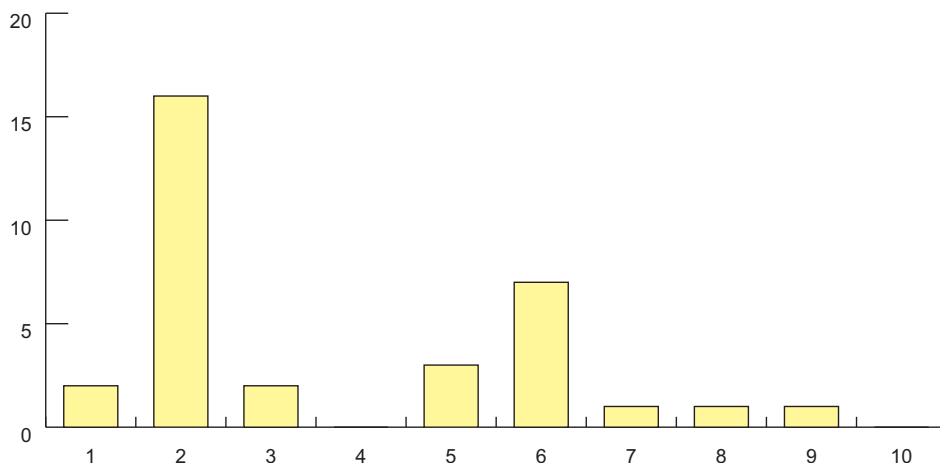
Kontroly letadel dle M.B.303, tzv. Fleet monitoring (ACAM) - 2015

Kontroly M.B.303	Počet	Procent
Letouny	23	15,54 %
Vrtulníky	11	7,43 %
Kluzáky	95	64,19 %
Motorové kluzáky	16	10,81 %
Balony	3	2,03 %
Celkem	148	100,00 %

Kontroly dle M.B.303 - 2015**Rozložení zjištěných KRE u letadel GA - 2015**

KRE - M.B.303 Key Risk Elements	Letouny	Vrtulníky	Kluzáky	Motorové kluzáky	Balony	Celkem	Procento
A.1 Typový návrh a změny typového návrhu							
A.2 Omezení letové způsobilosti							
A.3 Příkazy k zachování letové způsobilosti	1	1				2	8,69
B.1 Dokumenty letadla	16					16	26,09
B.2 Letová příručka	1	1				2	8,69
B.3 Hmotnost a vyvážení	0	0				0	0,00
B.4 Značení a štítky	3					3	13,04
B.5 Provozní požadavky	7					7	30,44
B.6 Řízení závad	1					1	4,35
C.1 Program údržby letadla	1					1	4,35
C.2 Řízení letadlových celků		1				1	4,35
C.3 Opravy							
C.4 Záznamy	0					0	0,00

Rozložení zjištěných KRE u letadel GA - 2015

1. Příkazy k zachování letové způsobilosti
2. Dokumenty letadla
3. Letová příručka
4. Hmotnost a vyvážení
5. Značení a štítky

6. Provozní požadavky
7. Řízení závad
8. Program údržby letadla
9. Řízení letadlových celků
10. Záznamy

Posuzování a schvalování provozní technické dokumentace letadel v obchodní letecké dopravě, leteckých pracích a dalších provozních činnostech

- v obchodní letecké dopravě:
 - Minimum Equipment List - MEL (2x)
 - stanoviska k vydávání a prodlužování osvědčení leteckého dopravce - AOC (1x)
 - žádosti o schválení a prodloužení leteckých prací a činnosti pro vlastní potřebu (165 x)
- vlastníkům/provozovatelům a CAMO organizacím:
 - příručky pro řízení údržby (54x)
 - programy údržby schválené ÚCL (639), 369 x – schválení nového vydání PÚ, 272 x – schválení změny PÚ vč. zakládání PÚ a správy databáze PÚ na OZL/ML
 - zpracování PÚ v nepřímém schvalování CAMO (485): 261 – nové, 224 – změny PÚ
 - výklady organizací CAME (2x)

Kooperace s inspektory ÚDR

- účast na auditech v CAMO organizacích (12x).
- inspektoři ML se s inspektory ÚDR zúčastňovali plánovaných auditů v organizacích CAMO za účelem podpory jejich inspektorů v oblasti pokračující letové způsobilosti a ověřování stavu letadel a jejich provozně-technické dokumentace (včetně provádění kontrol dle M.B.303 - Fleet Monitoring).

Zpracování, resp. revidování příslušných směrnic a poradních oběžníků souvisejících s rozvojem činností OZL/ML

Pro sjednocení a zjednodušení práce inspektorů DL a ML byla novelizována směrnice CAA-TI-008-8/98 - Postupy pro prodlužování platnosti OLZ vybraných letadel po uplynutí časové lhůty Pověřenými pracovníky, CAA-TI-009-7/99 – Postupy pro prodlužování platnosti OLZ kluzáků po uplynutí časové lhůty Pověřenými pracovníky, ÚCL-S-054-13/02 – Příručka inspektora letové způsobilosti OZL/DL,ML, CAA-ST-098-6/09 – Postupy pro vydávání Doporučení pro vydání ARC letadlům zařazeným do kategorie ELA 1 personálem úředně oprávněným ÚCL, CAA-ST-105-2/11 – Směrnice pro tvorbu Příručky pro řízení údržby, CAA-ST-106-3/11 – Hlášení událostí a směrnice ÚCL-ST-111-1/10 – Kontroly činnosti Pověřených pracovníků, Oprávněných pracovníků KLZ CAMO. Podle těchto nových dokumentů byly neprodleně zahájeny kontroly letadel a personálu v oblasti pokračující letové způsobilosti.

Mimořádné činnosti ML

Jako již každoročně, bylo provedeno opakovací školení pověřených a oprávněných pracovníků inspektory OZL, kde bylo provedeno sladění činnosti úřadu a těchto zaměstnanců. V rámci tohoto školení byl proveden rozbor nálezů inspektorů ML při tzv. Fleet Monitoringu (dle M.B.303). Účastníci školení byli v rámci schváleného rozvrhu školení seznámeni s legislativními změnami nařízení 1321/2014 a jeho změnami 1088/2015 a 1536/2015 a jejich implementací do postupů. Bylo pokračováno v implementaci nových postupů pro údržbu a zajištění pokračující letové způsobilosti letadel. Odborné poradenství a osvěta letecké veřejnosti na půdě ÚCL i v terénu, v oblasti všeobecného letectví, při každodenní činnosti inspektory OZL, přinesla kvalitativní změny v právním a legislativním povědomí vlastníků, provozovatelů letadel i organizací v systému pokračující letové způsobilosti. Inspektor ML v průběhu roku 2015 ukončili ve spolupráci s právním oddělením správní řízení s provozovatelem letadel ve věci porušení ustanovení Leteckého zákona (použití neschválených dílů), zpracovali 1713 ks podání pošty evidované podatelnou ÚCL.

Oddělení údržby (ÚDR)

Standardní činností oddělení údržby je opravňování organizací k údržbě a k řízení zachování letové způsobilosti a následný průběžný dozor nad těmito organizacemi.

Součástí průběžného dozoru je i dozor nad organizacemi, které vlastní oprávnění USA/Kanada v rámci fungování příslušných dohod BASA. V roce 2015 dozorovalo oddělení 9 organizací vlastníci Kanadské oprávnění k údržbě a 4 s USA oprávněním k údržbě. V obou případech přibylo po jednom oprávnění.

Práce v oddělení údržby pokračuje v nastaveném duchu racionalizace plánování auditů, které je založeno na posuzování základních rizik, metodiky auditů se zaměřením na posuzování kořenových příčin nálezů a důrazu na řádnou aplikaci správního řádu v případech restrikcí práv vydaných oprávnění z důvodu nevyhovění požadavkům příslušných nařízením (EU).

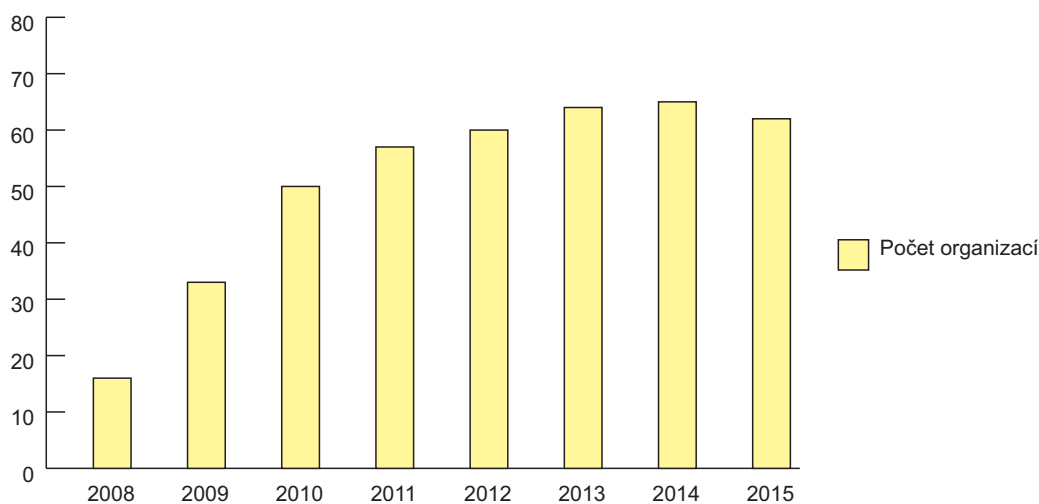
Výhledově je potřeba se soustředit na postupně již v provozu letadel zaváděný systém bezpečnosti, který by se během roku 2016 měl promítnout i do oprávněných organizací.

Organizace schválené v roce 2015 dle nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 - příloha I - Část M, hlava G

V roce 2015 bylo zrušeno 1 oprávnění a dvě organizace se oprávnění vzdaly.

Celkový počet organizací dle Části M, hlava G nařízení (EU) č. 1321/2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet organizací	16	33	50	57	61	64	65	62

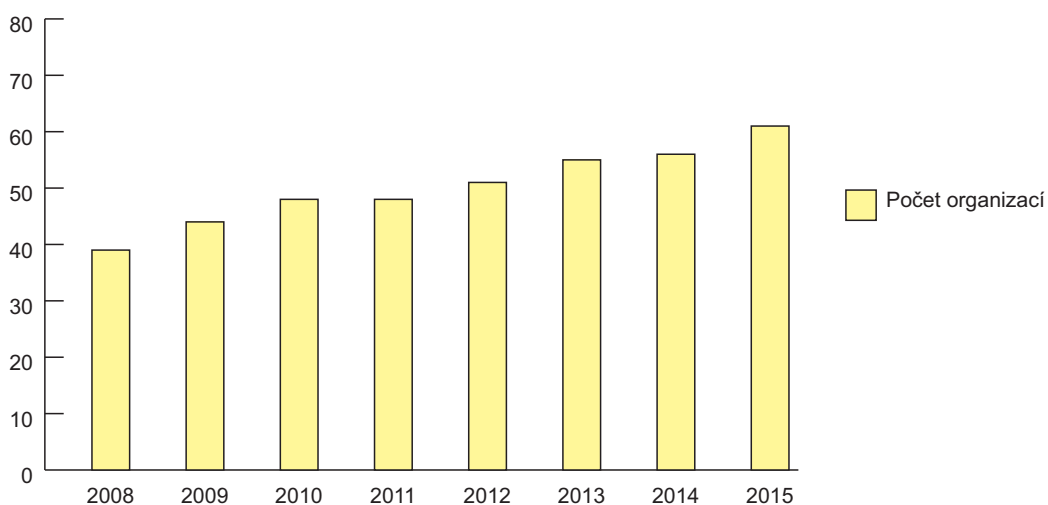

Organizace schválené v roce 2015 dle nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 - příloha II - Část 145

V roce 2015 bylo nově schváleno 5 organizací.

Počet organizací údržby dle Části 145

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet organizací	39	44	48	48	51	55	56	61

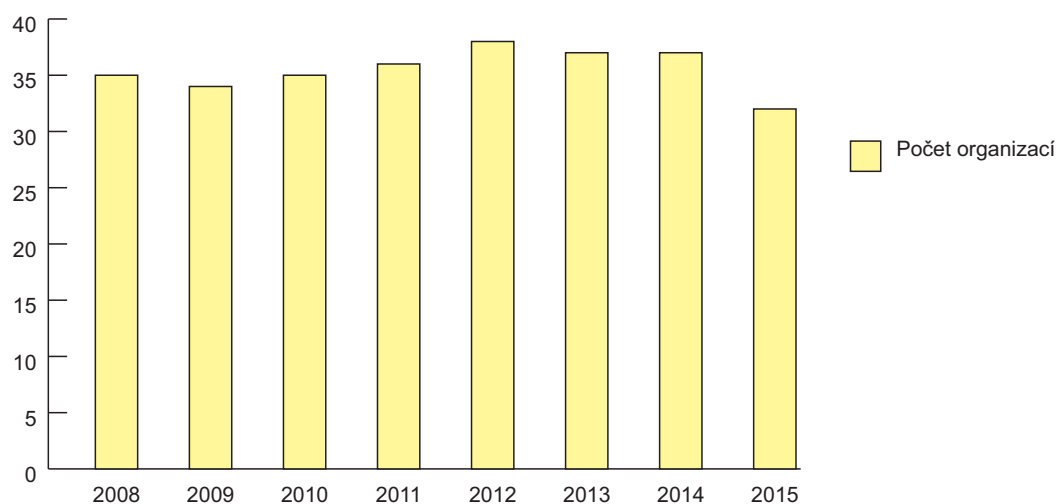

Organizace schválené v roce 2015 dle nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 - příloha I - Část M, hlava F

V roce 2015 byly 4 oprávnění překlopeny na oprávnění dle Části 145 a jedna organizace se svého oprávnění vzdala.

Počet organizací údržby dle Části M, hlava F

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet organizací	35	34	35	36	38	37	37	32

Počet organizací údržby - držitelů národního oprávnění

V roce 2015 bylo vydáno 34 oprávnění.

Poznámka: Národní oprávnění k údržbě je možno získat dvěma způsoby - organizace buď zavede systém zcela vyhovující národním požadavkům, nebo organizace, která je držitelem EASA oprávnění k údržbě, doloží splnění rozdílových požadavků národní a EU legislativy, v takovém případě je pak pokračující platnost národního oprávnění podmíněna platností EASA oprávnění.

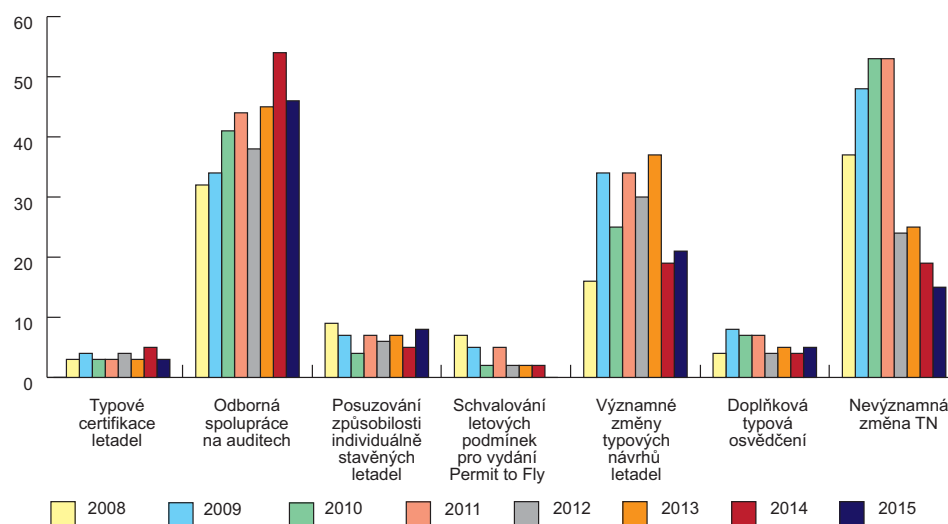
Odbor certifikace a inženýringu (OCI)

Hlavní úkol OCI (viz tabulka 1, diagr. 1.), spočívající v posuzování počáteční způsobilosti letadel, výrobků a vybavení, a to jak pro letadla a výrobky transferované pod EASA, tak na letadla dle Annexu II nařízení EK 216/2008, byl realizován ve stejném objemu projektů, jako v uplynulých několika letech. Lze zaznamenat trvalý zvýšený zájem o dovoz historických letadel ze zahraničí, která pak po validování vstupují do leteckého rejstříku jako letadla dle Annex II nařízení EK 216/2008.

Na podzim roku 2013 EASA provedla akreditační audit OCI, jehož výsledkem bylo potvrzení rozsahu schválených certifikačních činností od balónů až po letadla kategorie Commuter. Přitom podle současné evropské legislativy je akreditace ÚCL platná na celém území EU, což vedlo k faktu, že od té doby obdržel ÚCL řadu úkolů vyšetření způsobilosti letadel po jejich konstrukčních změnách i z dalších členských států EU. V roce 2015 proběhlo pravidelné jednání s EASA o řízení kontraktu, na kterém zástupci EASA přišli s návrhem, zda by ÚCL měl zájem o tzv. Partnership Agreement s EASA. Na základě této dohody EASA dlouhodobě zajišťuje vybraným NAA objem práce, který umožňuje udržet personální stav specialistů pracujících na úkolech vyšetřování počáteční letové způsobilosti na národních úradech. ÚCL se tak stal sedmým evropským leteckým úřadem s tímto statutem, jako jediný úřad z bloku bývalých socialistických států.

Souhrn činností odboru certifikace a inženýringu je následně souhrnně uveden za oddělení konstrukce a oddělení certifikace výrobků a dále níže uveden zvlášť za oddělení výroby.

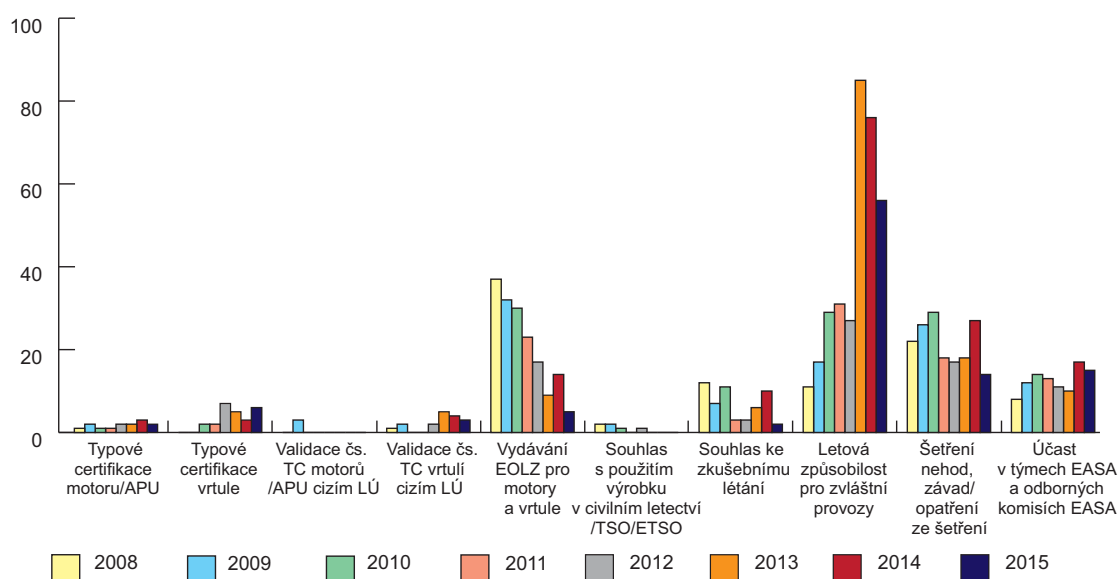
Činnosti		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rámcově	Podrobně								
Činnost v týmech ST při:	Typové certifikace letadel	3	4	3	3	4	3	5	3
	Odborná spolupráce na auditech organizací DOA, POA a UDR	32	34	41	44	38	45	54	46
	Posuzování způsobilosti individuálně stavěných letadel	9	7	4	7	6	7	5	8
	Schvalování letových podmínek pro vydání Permit to Fly	7	5	2	5	2	2	2	0
	Významné změny typových návrhů letadel	16	34	25	34	30	37	19	21
	Doplňková typová osvědčení	4	8	7	7	4	5	4	5
	Nevýznamná změna TN	37	48	53	53	24	25	19	15

Před několika lety výrazně narostl objem činností spojených s dozorem oprávněných organizací k projektování. Důvodem je celkový trend EASA, který přesunul přímý dozor nad leteckou technikou do oblasti dozoru nad oprávněnými organizacemi k příslušným činnostem. Tento způsob práce ale přináší potíže při potřebě okamžitě řešit technické otázky při vývoji a certifikaci leteckých výrobků. V roce 2015 pokračovalo i zapojování odborných specialistů inženýringu do týmů pro dozor zejména nad výrobou.

OCI se kromě výše uvedeného zabývá i dalšími oblastmi způsobilosti výrobků a činnostmi s tím spojenými, jak je vidět v tabulce 2 a grafu 2. V loňském roce se specialisté OCI v hojně míře podíleli s příslušnými zaměstnanci EASA na tvorbě dokumentů pro žadatele majících podobu poradních oběžníků pro zjednodušení a vysvětlení prokazování počáteční způsobilosti letadel, zejména letadel ELA 1. Jedná se o dokumenty Minor Change Certification Guidance Document, Flight test programme; Electrical system description and electrical load analysis a Avionic System Description.

Činnosti									
Rámcově	Podrobně	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Motory, vrtule, APU - Typové certifikace, validace, změny	Typové certifikace motory/APU	1	2	1	1	2	2	3	2
	Typové certifikace vrtule	0	0	2	2	7	5	3	6
	Validace čs. TC motorů /APU cizím LÚ	0	3	0	0	0	0	0	0
	Validace čs. TC vrtulí cizím LÚ	1	2	0	0	2	5	4	3
	Vydávání EOLZ pro motory a vrtule	37	32	30	23	17	9	14	5
Další specifické činnosti	Souhlas s použitím výrobku v civilním letectví/TSO/ETSO	2	2	1	0	1	0	0	0
	Souhlas ke zkušebnímu létání	12	7	11	3	3	6	10	2
	Letová způsobilost pro zvláštní provozy	11	17	29	31	27	85	76	56
	Šetření nehod, závad/opatření ze šetření	22	26	29	18	17	18	27	14
	Účast v týmech EASA a odborných komisích EASA	8	12	14	13	11	10	17	15

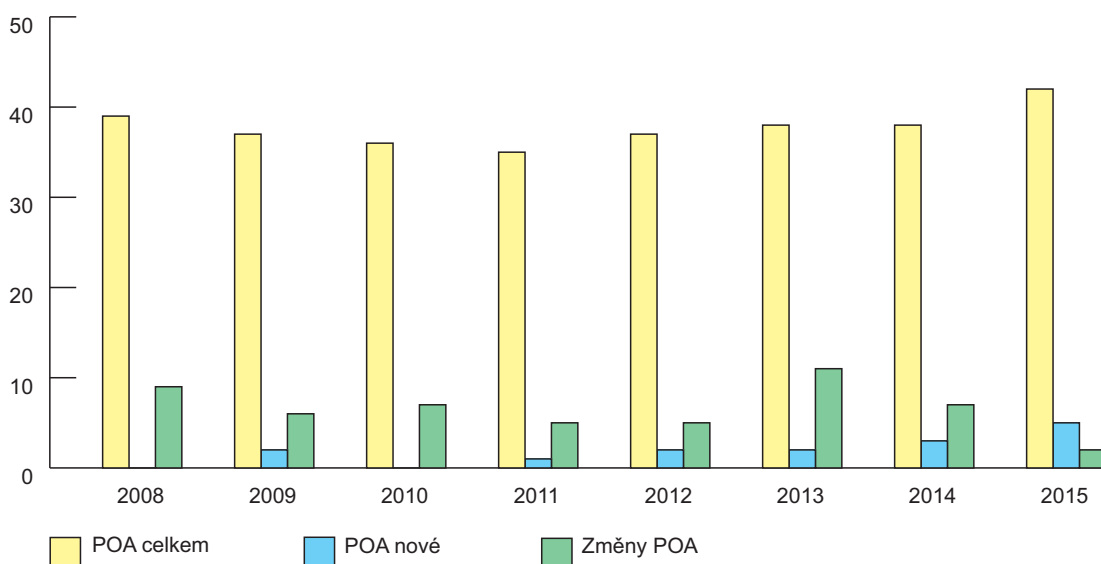
Oddělení výroby (VYR)

Průběžný dohled držitelů oprávnění k výrobě (POA) tvoří základní úkol požadovaný od oddělení výroby v rámci implementace příslušných nařízení Komise (EU). Do této činnosti je rovněž zahrnuto i posuzování žadatelů o nová oprávnění, vydávání dokladů letové způsobilosti pro nové výrobky tj. letadla, motory a vrtule. Zvýšený důraz byl zaměřen i na dohled subdodavatelů jednotlivých držitelů, který vyplynul z doporučení EASA.

Konkrétní rozpis činností oddělení výroby je patrný z níže uvedených tabulek a grafů. V rámci možností oddělení pokračovaly i další aktivity započaté v předchozích letech. Jednalo se zejména o spolupráci s národními úřady členských států.

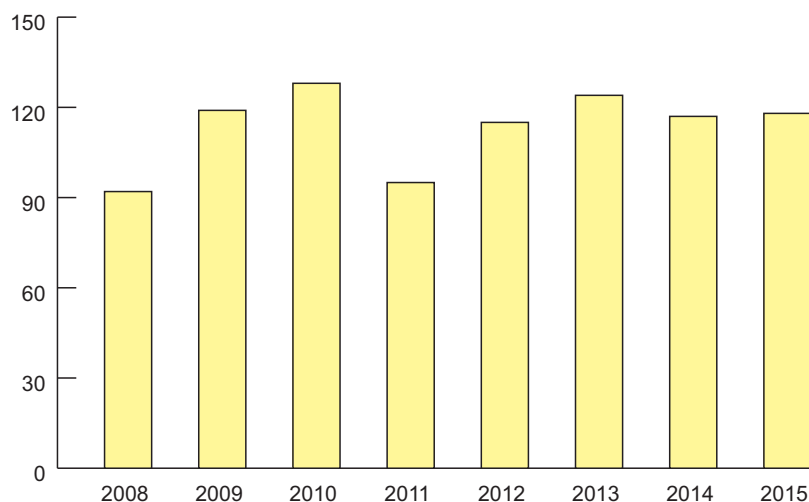
V rámci oddělení byla zajišťována účast příslušných zaměstnanců na pravidelných EASA POA meetings, kde se publikují připravované i realizované změny nařízení, praktické zkušenosti s implementací nařízení apod.

Přehled oprávnění výrobních organizací v letech 2008 až 2015

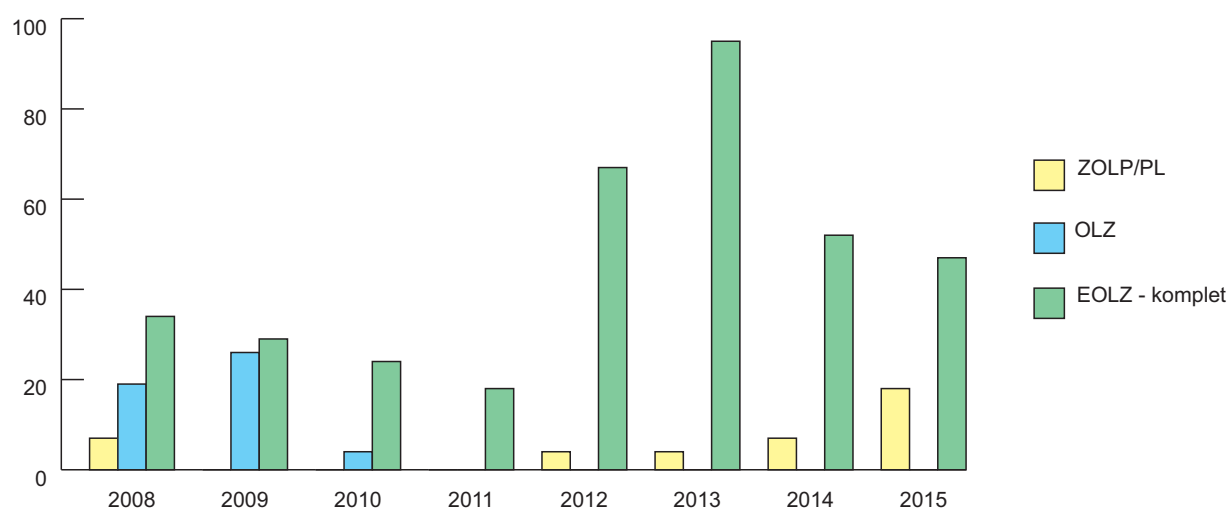
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POA celkem	39	37	36	35	37	38	38	42
POA nové	0	2	0	1	2	2	3	5
Změny POA	9	6	7	5	5	11	7	2

Přehled provedených auditů žadatelů /držitelů POA/ a jejich subdodavatelů v letech 2008 až 2015

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet auditů	92	119	128	95	115	124	117	118

Přehled vydaných osvědčení letové způsobilosti nově vyrobeným letadlům a motorům v ČR v letech 2008 až 2015

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ZOLZ/PL	7	0	0	0	4	4	7	18
OLZ	19	26	4	0	0	0	0	0
EOLZ - komplet	34	29	24	18	42 letadel + 25 (mot.+vrtule)	60 (letadla) + 35 (motory)	43 (letadla) + 9 (motory)	47

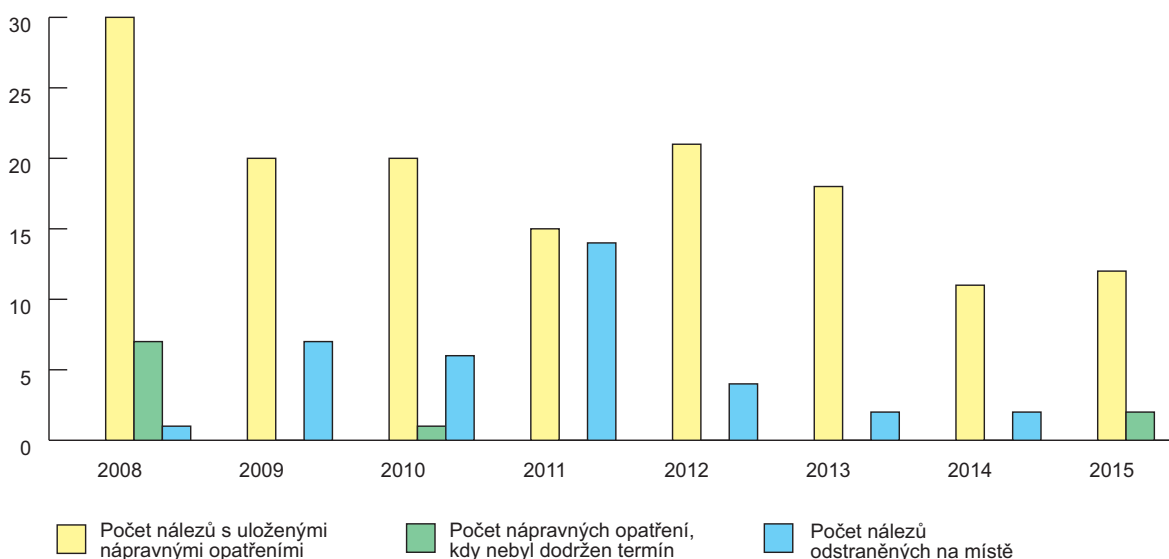
Úkolem OCI bude pro následující období zajistit plnění všech úkolů v oblastech jeho činností, přičemž současně musí dále pokračovat předáváním zkušeností mezi specialisty na hraně důchodového věku a novými zaměstnanci přijímanými již podle Zákona o státní službě.

System řízení jakosti na ST (SMJ ST)

Vnitřní audity sekce technické byly vzhledem k nečekané a smutné ztrátě Manažera kvality ST dokončeny s využitím vnitřních personálních zdrojů sekce technické se zachováním nezávislosti auditorů nad auditovaným postupem. Během celkem 9 vnitřních auditů bylo uděleno 12 nálezů. Většina těchto nálezů (8) se týkala chyby v dokumentovaném postupu. Převážná většina těchto nedostatků plynula z neaktuálních odkazů na jiné směrnice, které byly novelizovány, a ze starého označení organizačních útvarů sekce technické v postupech, které ještě nereflektovaly změnu organizační struktury ST, ke které došlo v rámci implementace Zákona o státní službě č. 234/2014 Sb. Souvisle s touto změnou bylo místo Manažera kvality ST (neobsazené vzhledem k výše uvedeným okolnostem) povýšeno na pozici Manažera kvality ÚCL, k 13. říjnu 2015 byl jmenován nový manažer kvality z vlastních zdrojů Úřadu a v roce 2016 již proběhnou vnitřní audity ST novým systémem, který bude postupně aplikován napříč Úřadem.

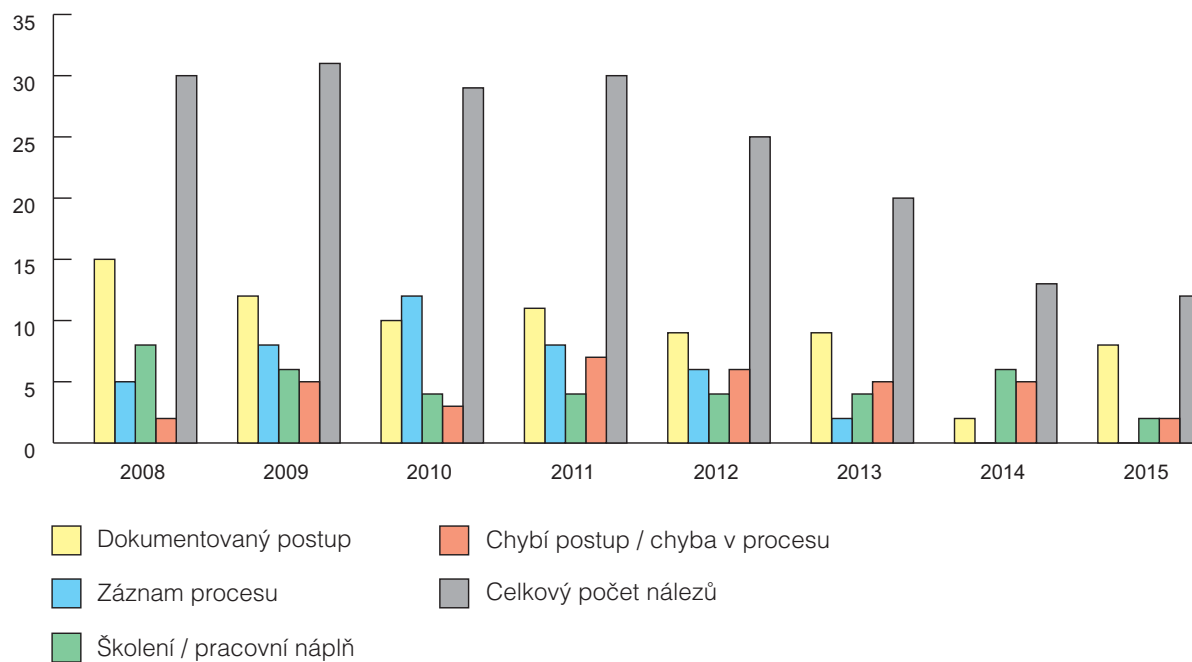
Výsledky vnitřních auditů odborných procesů na ST

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet nálezů s uloženými nápravnými opatřeními	30	20	20	15	21	18	11	12
Počet nápravných opatření, kdy nebyl dodržen termín	7	0	1	0	0	0	0	2
Počet nálezů odstraněných na místě	1	7	6	14	4	2	2	0

Souhrn rozložení druhů nálezů interních auditů na ST

Druh nálezů / Rok	Dokumentovaný postup	Záznam procesu	Školení / pracovní náplň	Chybí postup / chyba v procesu	Celkový počet nálezů
2008	15	5	8	2	30
2009	12	8	6	5	31
2010	10	12	4	3	29
2011	11	8	4	7	30
2012	9	6	4	6	25
2013	9	2	4	5	20
2014	2	0	6	5	13
2015	8	0	2	2	12

sekce provozní

Odbor navigačních služeb (ONS)

Odbor navigačních služeb (ONS) plní v rámci Úřadu pro civilní letectví rozhodující měrou úkoly vnitrostátního dozorového orgánu (NSA) dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 a 550/2004, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009. Z tohoto důvodu je tato část Výroční zprávy ÚCL současně Výroční zprávou o dohledu nad provozní bezpečností dle čl. 15 Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 1034/2011.

Organizační struktura, zdroje, výkonnostní plán, externí vazby a postupy NSA

Ačkoliv zůstala organizační struktura odboru navigačních služeb po celý rok 2015 beze změn, bylo nezbytné řešit některé dílčí organizační změny spojené s fluktuací zaměstnanců odboru. Této fluktuaci se nedařilo zabránit ani přes alokaci dostatečných zdrojů v rámci výkonnostního plánu letových navigačních služeb pro druhé referenční období (2015-2019). Přitom dostatečná alokace zdrojů z přeletových poplatků byla vyhodnocena již v předcházejícím roce v rámci hodnocení lidských zdrojů na úrovni funkčního bloku vzdušného prostoru střední Evropy (FAB CE) jakožto klíčový činitel pro udržení vysoké úrovně kompetencí kvalifikovaného personálu a současně k zabránění nechtěné fluktuace již vyškolených (kompetentních) inspektorů. Proto i v následujícím období bude sehrávat v oblasti zajištění a rozvoje lidských zdrojů klíčovou roli dostatečnost prostředků v oblasti osobních výdajů, tak jak je tomu již v mnoha členských státech EU.

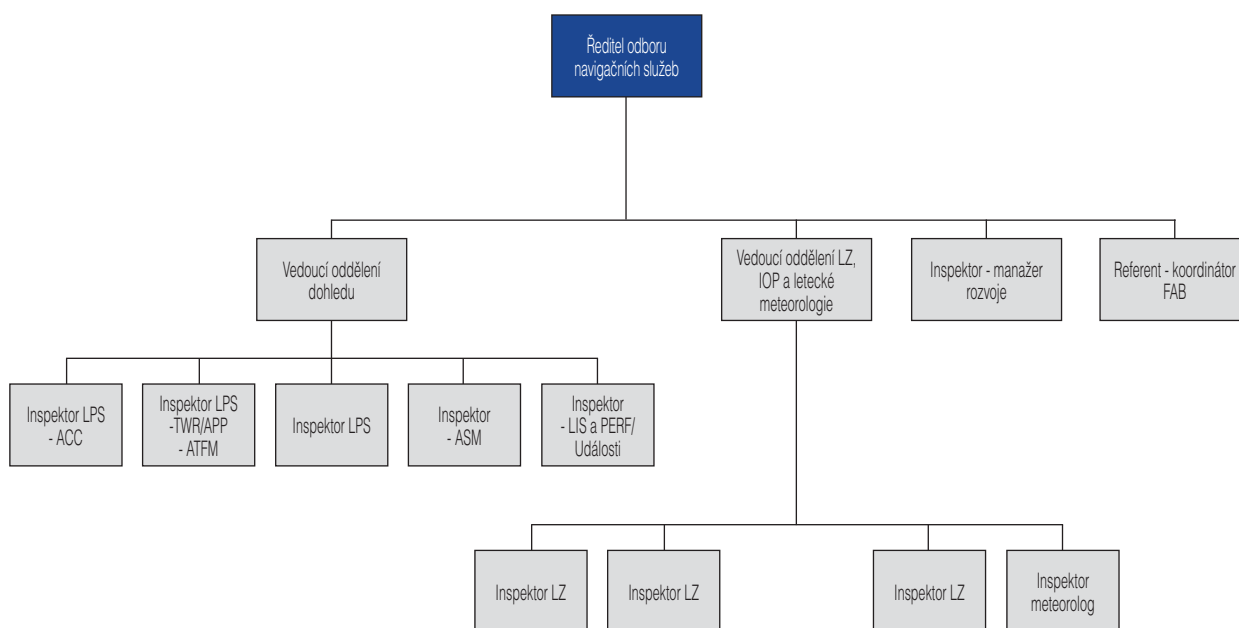
Fluktuace zaměstnanců odboru se v roce 2015 dotkla především schopností odboru v oblasti strategické úrovně managementu vzdušného prostoru (ASM), leteckých pozemních zařízení a rozvoje schopností NSA, neboť postupně opustili odbor tři zaměstnanci, kteří se touto problematikou zabývali, a bylo nezbytné zajistit činnost v těchto oblastech náhradním způsobem. Odbor naštěstí disponuje dalšími zaměstnanci s požadovanou kompetencí a současně byl zahájen nábor nových zaměstnanců na uvolněné pozice.

Strukturu odboru tvořilo po celý rok 2015 celkem 14 služebních míst, která byla začleněna do dvou oddělení, oddělení dohledu (6) a oddělení leteckých zařízení, interoperability a letecké meteorologie (5). Tato oddělení byla dále podporována dvěma samostatnými pozicemi, inspektorem - manažerem rozvoje a referentem - koordinátorem FAB, které byly podřízeny přímo řediteli odboru. Podpora manažera rozvoje, která byla směřována jak do oblasti rozvoje procesů a postupů odboru, implementace požadavků evropské legislativy a spolupráce s vojenskými dozorovými orgány, tak i do oblastí implementace výstupů SESAR, byla na konci roku ovlivněna jeho odchodem od ÚCL, a toto služební místo zůstalo neobsazeno. Koordinátorka FAB zajišťovala koordinaci činností v rámci FAB CE, inter FAB koordinaci, sjednání a implementaci mezinárodních dohod pro dohled nad přeshraničním poskytováním letových navigačních služeb a v neposlední řadě také podporu revize společného výkonnostního plánu na úrovni FAB CE. V roce 2015 se podařilo zajistit nábor jednoho kvalifikovaného zaměstnance s dlouhodobou praxí v oblasti leteckých pozemních zařízení a zahájit jeho výcvik. Na konci roku 2015 měl tak odbor ze 14 služebních pozic obsazeno 12, přičemž jeden další zaměstnanec odboru byl po druhou polovinu roku v dlouhodobé pracovní neschopnosti.

V rámci revize a schvalovacího procesu společného výkonnostního plánu na úrovni FAB CE sehrála klíčovou roli úzká spolupráce vnitrostátních dozorových orgánů (NSA) členských států FAB CE a nastavení vhodných pracovních vztahů s dozorovanými organizacemi. V průběhu roku 2015 se společným úsilím všech zainteresovaných stran podařilo dokončit jak revizi plánu dle připomínek Komise (EU), tak také získat od orgánů EU kladné stanovisko k jeho implementaci v souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) č. 390/2013. Bylo tak dosaženo shody ve všech čtyřech klíčových oblastech společného výkonnostního plánu (provozní bezpečnost, životní prostředí, kapacita a efektivita nákladů poskytovatelů letových navigačních služeb) a lze konstatovat, že byly vytvořeny předpoklady pro sledování a vyhodnocování hlavního cíle plánu, kterým je zajišťování bezpečných, nákladově efektivních a dlouhodobě udržitelných letových navigačních služeb v prostředí funkčních bloků vzdušného prostoru, které naplní očekávání všech uživatelů z pohledu dnešní i budoucí poptávky v dynamicky se rozvíjícím prostředí letecké dopravy a za současného snižování negativního vlivu letecké dopravy na životní prostředí.

V rámci spolupráce vnitrostátních dozorových orgánů (NSA) FAB CE se zaměstnanci odboru v roce 2015 zapojovali dále do pracovních činností v rámci Koordinačního výboru dotčených NSA (NSA Coordination Committee - NSA CC) a činností pracovních skupin NSA CC. Zde byly řešeny úkoly spojené s revizí studie bezpečnosti projektu FAB CE, schválením výstupů ze společného hodnocení lidských zdrojů NSA společně s vytvořením nástroje pro zlepšení efektivity hodnocení, posouzení návrhu společného SMS manuálu poskytovatelů letových navigačních služeb v rámci FAB CE, společné posouzení některých společných projektů na úrovni FAB CE a jejich možného vlivu na poskytování služeb v jednotlivých členských státech FAB CE, výměna informací v oblasti dohledu, apod. V druhém čtvrtletí minulého roku byla na úrovni vnitrostátních dozorových orgánů FAB CE

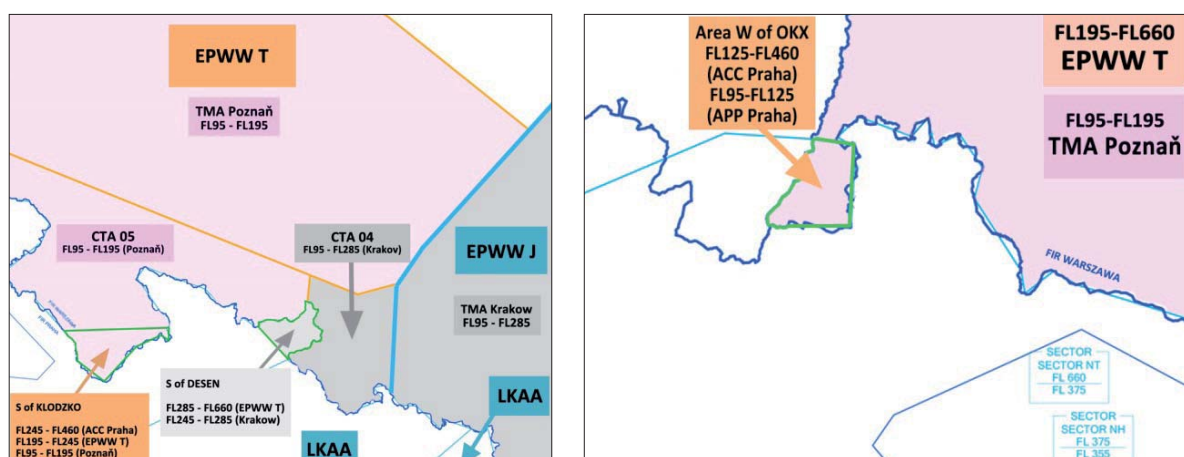

identifikována potřeba revize uzavřené dohody „National Supervisory Authority Cooperation Agreement“, která již ne zcela odrážela potřeby vzájemné spolupráce dozorových orgánů a v některých oblastech byla až příliš ambiciózní a z pohledu některých odlišností jednotlivých členských států FAB CE v oblasti správní také obtížně realizovatelná. Proto byla revize této dohody zahájena již ve 3. čtvrtletí 2015 a její dokončení je předpokládáno v roce 2016. Další platformou v rámci FAB CE, na jejichž činnostech se zástupci odboru aktivně podíleli, byl koordinační výbor pro zajištění efektivní platformy pro civilně-vojenskou spolupráci v rámci FAB CE - JCMACC („Joint Civil-Military Airspace Coordination Committee“).

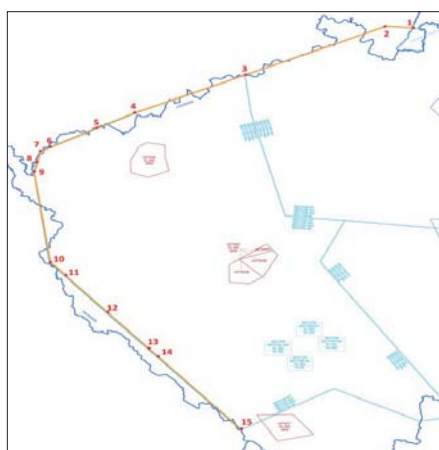
V rámci mezinárodní spolupráce vnitrostátních dozorových orgánů (NSA) se podařilo uzavřít dohodu mezi ÚCL (NSA České republiky) a ÚLC (NSA Polska) o spolupráci v oblasti realizace dohledu nad poskytováním přeshraničních letových navigačních služeb, která tak doplnila již uzavřenou obdobnou dohodu s BAF (NSA Německa). Tímto má ÚCL uzavřené dohody s vnitrostátními dozorovými orgány všech sousedních států. V závěru roku 2015 byla dále rozvíjena spolupráce v oblasti realizace dohledu nad poskytováním přeshraničních letových navigačních služeb na pracovní úrovni, a to jak mezi jednotlivými odděleními řešící obdobnou problematiku, tak i na úrovni odborů, jakožto organizačních útvarů řešících rozhodující měrou úkoly NSA ve smyslu jednotného evropského nebe.

Dohled byl s jednotlivými NSA sousedních států koordinován s ohledem na uzavřené koordinační dohody dotčených poskytovatelů a hranice FIR (dále uvedené materiály byly využity z podkladů podniku ŘLP ČR, s.p.).

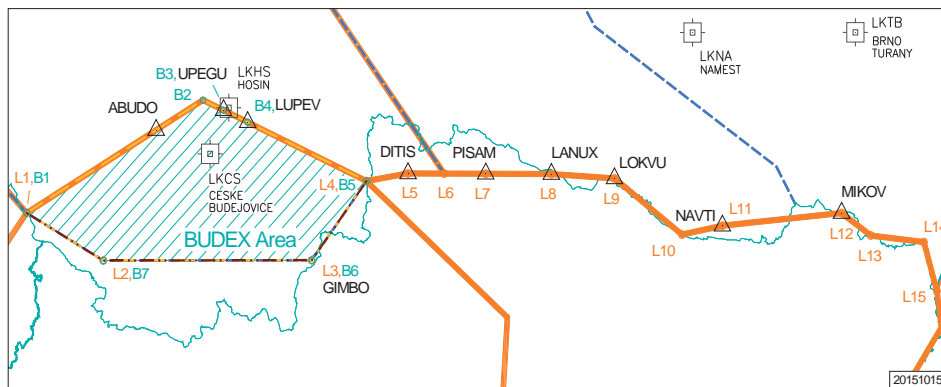
Hranice mezi FIR Praha a FIR Varšava a delegace poskytování letových provozních služeb

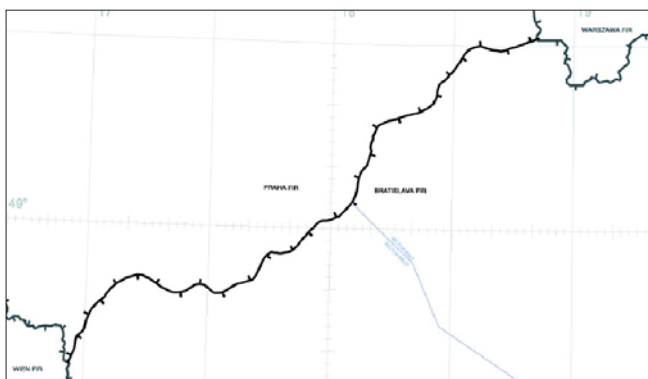
Hranice mezi FIR Praha a FIR Mnichov a UIR Rhein a delegace poskytování letových provozních služeb

Hranice mezi FIR Praha a FIR Vídeň a delegace poskytování letových provozních služeb

Hranice mezi FIR Praha a FIR Bratislava

V roce 2015 se podařilo pokračovat v realizaci záměrů ONS deklarovaných prostřednictvím plánu rozvoje. V rámci harmonizace postupů s požadavky právních předpisů EU byly aktualizovány některé směrnice odboru nebo alespoň započata jejich revize s cílem dokončení v prvním čtvrtletí 2016. Takto byly aktualizovány směrnice pro osvědčování poskytovatelů letových navigačních služeb a organizací pro výcvik, ATFM a další. Inspektori odboru se v roce 2015 zapojovali také do činností odborných komisí v ČR (Mezirezortní navigační komise, Rada uživatelů meteorologických služeb) a v zahraničí. Na mezinárodní úrovni se jednalo především o zapojení do pracovních skupin v rámci koordinační platformy vnitrostátních dozorových orgánů členských států EU „NSA Coordination Platform“ a do činností organizovaných Evropskou agenturou pro bezpečnost letectví - EASA. V rámci koordinační platformy na úrovni EU bylo využíváno sdílení dostupných zkušeností a odborných znalostí NSA v pracovních skupinách pro výkonnostní plány, pro interoperabilitu a pro realizaci bezpečnostního dohledu s cílem zapracování vhodných a již osvědčených postupů a přístupů do procesů odboru. Mezi další zahraniční aktivity na úrovni EU patřila aktivní účast inspektorů na jednáních EUROCONTROL pro oblast evropské sítě managementu letového provozu. Sem bezesporu patří jednání „CNS Infrastructure Team“ (CNS-T), „AIM/SWIM Team“ (AIM/SWIM), „ASM Sub-Group“ (ASMSG) a „Network Operations Team“ (NETOPS), ale i jednání pracovní skupiny ARWG.

Dohled nad provozní bezpečností a plněním společných požadavků

S ohledem na plnění úkolů NSA realizoval odbor navigačních služeb dohled nad poskytovateli letových navigačních služeb a organizacemi zajišťujícími uspořádání vzdušného prostoru (ASM) a uspořádání toku letového provozu (ATFM) v rámci naplňování požadavků jednotného evropského nebe (SES). Úkoly dohledu a státního

dozoru byly mimo již zmíněnou legislativu SES realizovány také v souladu se základním nařízením Evropské agentury pro bezpečnost letectví - EASA (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1108/2009) a v neposlední řadě také v souladu s národní legislativou, tedy v souladu se zákonem o civilním letectví a jeho prováděcí vyhláškou. Dohled byl inspektory odboru prováděn formou regulatorních auditů provozní bezpečnosti, inspekcemi, kontrolami státního dozoru, schvalováním změn funkčních systémů a stanovené dokumentace a monitorováním výkonnostních ukazatelů, včetně monitoringu řešení hlášených událostí vzniklých v souvislosti s poskytováním ATM/ANS dle požadavků prováděcích nařízení EU č. 1034/2011 a č. 1035/2011. Dohled byl také směřován do oblasti kompetence provozního a technického personálu dozorovaných organizací. V rámci dohledu nad provozní bezpečností nebylo v průběhu roku 2015 využito externích zdrojů ve formě kvalifikovaných subjektů pověřených prováděním regulatorních auditů provozní bezpečnosti.

Dohled byl v rámci vzdušného prostoru ČR uplatňován na všechny poskytovatele letových navigačních služeb, zejména na Řízení letového provozu ČR, s.p. jako hlavního poskytovatele, a dále na Letiště Vodochody a.s., Aircraft Industries, a.s., Letecké služby Hradec Králové, a.s., Jihočeské Letiště České Budějovice, a.s., Letiště Praha Letňany, s.r.o. a na Český hydrometeorologický ústav, kteří jsou certifikovanými poskytovateli letových provozních, meteorologických a CNS služeb v ČR. Na ŘLP ČR, s.p. byl navíc uplatněn také dohled nad osvědčeným poskytovatelem letecké informační služby. V rámci dohledu byl v roce 2015 zahájen certifikační proces nového poskytovatele AERO Vodochody AEROSPACE a.s. dle přímo použitelného právního předpisu EU.

Oddělení dohledu ONS zajišťovalo v průběhu celého roku 2015 dohled s působností dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004, 551/2004 a 216/2008 svými inspektory se specializací pro dohled nad poskytováním letových navigačních služeb, ATFM, ASM, organizacemi poskytujícími výcvik, dodržováním požadavků způsobilosti leteckého personálu - řídicích letového provozu (ATCO) dle nařízení EU č. 805/2011, požadavků ADQ a v neposlední řadě také nad plněním společného výkonnostního plánu pro druhé referenční období. V roce 2015 bylo realizováno celkem 16 regulatorních auditů provozní bezpečnosti a 6 inspekcí u 6 poskytovatelů letových navigačních služeb a organizací poskytujících výcvik. Přitom bylo zjištěno 95 nálezů, z toho 68 neshod a 27 pozorování. Výsledky dohledové činnosti jsou zevšeobecněny v tabulce níže na konci textu.

V minulém roce bylo také vydáno 314 osvědčení o odborné způsobilosti ATCO, 24 osvědčení o odborné způsobilosti instruktorů OJTI a schváleno 9 examinátorů pro provádění zkoušek vstupního, místního, průběžného a OJTI výcviku. V průběhu roku 2015 došlo také k zásadní změně v pravidlech pro organizaci a zajištění výcviku ATCO a pro dohled nad tímto výcvikem. Od dubna 2015 do konce roku probíhala v ČR implementace nového nařízení Komise (EU) 2015/340, které nabylo účinnosti dnem 1. 7. 2015 s přechodným obdobím do konce roku 2015 (pozn. ČR nepožádala Komisi (EU) o odklad účinnosti nařízení). V rámci tohoto procesu se podařilo do konce roku 2015 připravit změny v postupech ÚČL, provést výcvik dotčených inspektorů a schválit nově zpracovanou dokumentaci organizací pro výcvik Řízení letového provozu ČR, s.p. a Aircraft Industries, a.s. Následně, po ověření plnění všech požadavků NK (EU) 2015/340, proběhlo pře-vydání osvědčení pro Řízení letového provozu ČR, s.p. jako Organizaci pro výcvik ATCO. Aircraft Industries, a.s. požádala o pře-vydání až počátkem roku 2016. Akciová společnost Letiště Vodochody se tohoto procesu nezúčastnila z důvodu ukončení činnosti k 31. 12. 2015. Následnická organizace AERO Vodochody AEROSPACE a.s. byla koncem roku 2015 stále ještě v procesu osvědčování poskytovatele letových navigačních služeb a organizace pro výcvik. Stejně tak proces schvalování výcvikové dokumentace nebyl u této společnosti do konce roku dokončen.

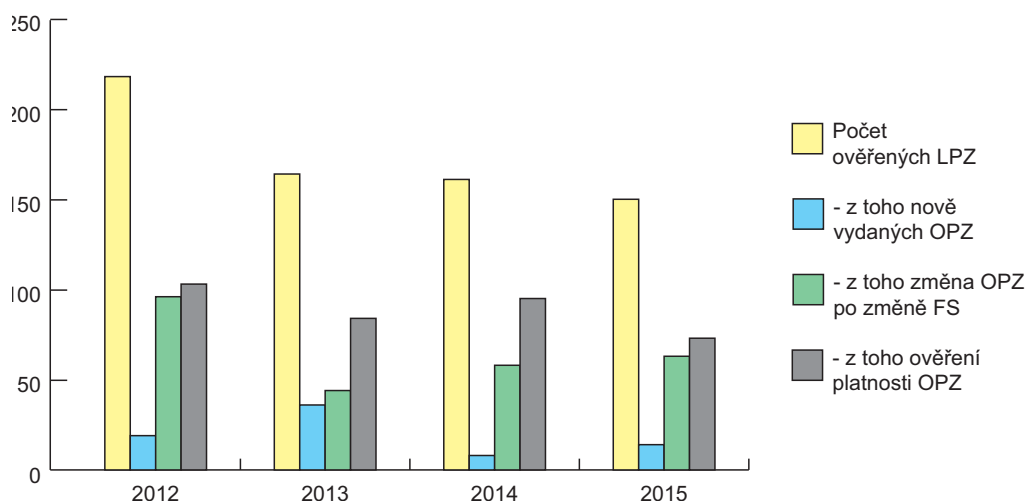
V roce 2015 bylo v rámci agendy oddělení dohledu řešeno 112 správních řízení. Z tohoto počtu bylo 107 řízení ukončeno vydáním rozhodnutí. 5 správních řízení bylo převedeno do roku 2016 a jejich ukončení je očekáváno v prvním čtvrtletí.

V souladu s dlouhodobým plánem pokračovaly v roce 2015 státní kontroly u poskytovatelů informací známému provozu na neřízených letištích, kde nejsou poskytovány letové navigační služby. Ověření dodržování platných ustanovení souvisejících s vnitrostátními leteckými předpisy (především L 11, Dodatek S) bylo prověřeno na letištích Cheb, Toužim, Havlíčkův Brod, Jihlava, Příbram, Chotěboř, Medlánky, Stichovice, Prostějov, Vyškov, Staňkov, Klatovy, Letkov, Rokycany, Zlín a Kyjov.

Stejně tak i oddělení leteckých zařízení, interoperability a letecké meteorologie ONS bylo schopno zajišťovat v průběhu celého roku 2015 dohled s působností dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004, včetně schvalování způsobilosti leteckých pozemních zařízení dle §16 leteckého zákona. Oddělením byl dále realizován dohled dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 pro oblast letecké meteorologie a poskytovatelů komunikačních, navigačních a přehledových služeb, opravňování subjektů dle §17 leteckého zákona a dohled nad způsobilostí a vedením výcviku inženýrsko-technického personálu dle leteckého předpisu L1, dodatek O.

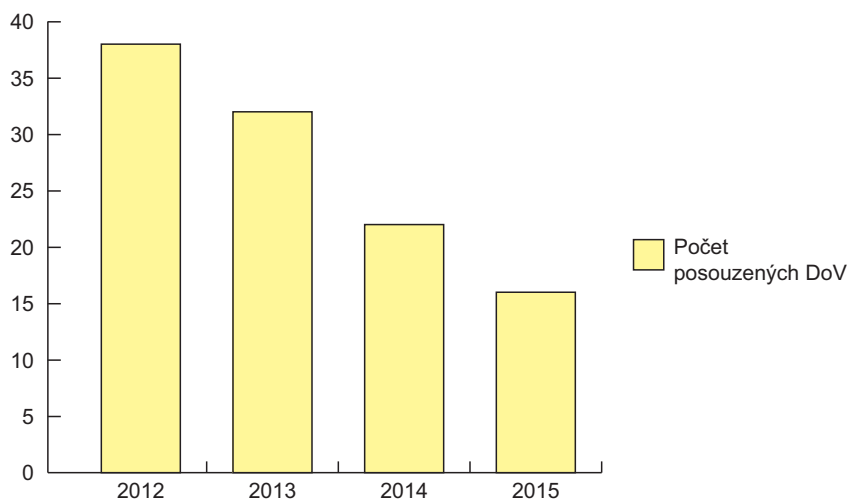
Způsobilosti leteckých pozemních zařízení (LPZ), jako jedné z rozhodujících složek funkčního systému, věnovali inspektoři náležitou pozornost a lze konstatovat, že se daří držet zlepšený stav v dozorování jednotlivých kategorií LPZ. V rámci ověřování provozní způsobilosti LPZ bylo ověřeno a posouzeno celkem 150 Osvědčení. Z čehož 14 OPZ bylo nových / pře-vydaných, u 63 OPZ byla ověřena způsobilost po funkční změně. Zbýlá OPZ byla posuzována v rámci prodlužování časové platnosti způsobilosti nebo v rámci vyřazování LPZ z provozního využití.

Ověření způsobilosti LPZ v letech 2012 až 2015				
Rok	2012	2013	2014	2015
Počet ověřených LPZ	218	164	161	150
- z toho nově vydaných OPZ	19	36	8	14
- z toho změna OPZ po změně FS	96	44	58	63
- z toho ověření platnosti OPZ	103	84	95	73

V roce 2015 byla inspektory OLZ věnována náležitá pozornost také prokázání zajištění interoperability relevantních ATM systémů s ohledem na jejich integraci do evropské sítě řízení letového provozu. Nově bylo posouzeno celkem 16 prohlášení o ověření systémů poskytovateli (Declaration of Verification – DoV), včetně souborů technických dokumentací. Nedílnou součástí dohledu OLZ je také dohled nad procesy výcviku a přezkušování inženýrsko-technických pracovníků (ATSEP).

Posouzení a akceptace DoV v letech 2012 až 2015				
Rok	2012	2013	2014	2015
Počet posouzených DoV	38	32	22	16

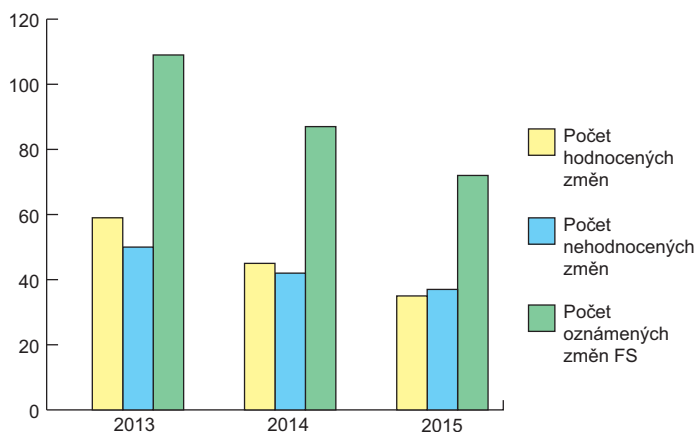
U všech poskytovatelů letových navigačních služeb byl proveden standardní schvalovací proces výcvikové dokumentace ATSEP. Pro zefektivnění a zajištění vysoké náročnosti a odbornosti byli v souladu s leteckým předpisem L1 pověřováni nejzkušenější zaměstnanci poskytovatelů výkonem funkcí examinátora a v souladu se zák. č. 49/1997 Sb. funkcí odborného dozoru.

Zásadní význam pro bezpečnost letového provozu má také oblast řízení a koordinace přidělování IC kódů. Všichni provozovatelé sekundární radiolokační techniky pracující v módu S musí mít před zamýšleným spuštěním provozu svého zařízení přidělen zkoordinovaný dotazovací kód (IC), který je přidělován v pravidelných cyklech agenturou EUROCONTROL (MICA) cestou pověřeného zaměstnance OLZ odboru navigačních služeb, který plní současně roli národní kontaktní osoby. Koordinace kódů probíhá v rámci Evropského regionu s ohledem na bezproblémový provoz, efektivní využití IC kódů, zamezení rušení jednotlivých radarů mezi sebou a případné řešení konfliktů. V r. 2015 byl touto cestou přidělen koordinovaný IC kód pro účely testování, vývoje a výroby firmě T-CZ (MICA/ALLOC 1056). Dále byl v r. 2015 řešen konflikt kódů mezi AČR (FADR Sokolnice) a BHDCA Jahorina v Bosně a Hercegovině. Ke splnění požadavku čl. 6 PNK (EU) 1207/2011 k zajištění ochrany spektra byly v roce 2015 implementovány v ČR nové zásady pro koordinaci provozu na kmitočtech 1030/1090 MHz. Na základě tohoto dokumentu ÚCL je prováděna evidence provozu všech zařízení v ČR pracujících na těchto kmitočtech s cílem zabránit zatížení palubních odpovídačů nadměrným počtem dotazů z pozemních vysílačů. Dohled v této oblasti je koordinován s vnitrostátními dozorovými orgány Německa, Polska, Rakouska a Slovenska s cílem zajistit přeshraniční spolupráci.

Při realizaci dohledu v roce 2015 byly zohledňovány všechny složky funkčního systému (personál, postupy a zařízení). Poskyvatelé letových navigačních služeb implementovali požadavky pro bezpečné zavádění nových funkčních systémů a jejich změn v souladu se závaznou směrnicí ÚCL. V loňském roce bylo poskytovateli letových navigačních služeb notifikováno celkem 72 změn funkčních systémů. Z tohoto počtu bylo 35 změn určeno k hodnocení argumentů bezpečnosti a schválení změny inspektory ÚCL. K určitému poklesu hodnocených změn oproti roku 2013 a 2014 došlo zejména z důvodu změny kritérií pro rozhodování o hodnocení změn v rámci provedení aktualizace směrnice ÚCL.

Hodnocení změn FS v letech 2013 a 2014			
Rok	2013	2014	2015
Počet oznámených změn FS	109	87	72
- z toho počet hodnocených změn	59	45	35
- z toho počet nehodnocených změn	50	42	37

Poměr hodnocených a nehodnocených změn funkčních systémů (FS) 2013 - 2015

Z hlediska zajištění dohledu nad dodavatelskými subjekty jednotlivých poskytovatelů letových navigačních služeb byly vykonávány činnosti týkající se ověřování způsobilosti fyzických a právnických osob k činnostem prováděným na LPZ ve smyslu §17 leteckého zákona. V roce 2015 bylo z hlediska způsobilosti k předmětným činnostem na LPZ prověřeno 9 společností. Ke konci roku 2015 jsou všechna vydaná oprávnění platná na dobu neurčitou.

Dohled nad dodavatelskými subjekty dle §17 LZ				
Rok	2012	2013	2014	2015
Počet auditovaných společností	32	24	19	9

Dohled nad kvalifikací řídicích odbavovacích ploch dle leteckého předpisu L2 byl v roce 2015 prováděn u poskytovatelů již standardním způsobem, tj. přezkušováním teoretických a praktických znalostí žadatelů před vydáním osvědčení. Celkem bylo provedeno 35 vydání nových a prodloužení platnosti stávajících osvědčení.

Celkově lze pro oblast dohledu nad poskytovateli letových navigačních služeb a organizacemi poskytujícími ASM a ATFM konstatovat, že úroveň provozní způsobilosti měla i v roce 2015 vzrůstající tendenci. Tak jako v předcházejícím roce, tak i v roce 2015 se opět potvrdilo, že uplatňování pravidel spravedlivého posuzování, tzv. „Just Culture“, a otevřený dialog v rámci pravidelných jednání bezpečnostního panelu „SAFETY BOARD“ posiluje nejen důvěru mezi oběma stranami, ale vytváří také prostor pro důslednější řešení některých problémů s důrazem na jejich kořenovou příčinu a předpoklad pro efektivnější cílení dozoru inspektory ÚCL.

ASM

V oblasti managementu vzdušného prostoru probíhaly v roce 2015 pravidelná jednání na úrovni ASM 1 a Koncepční skupiny ASM, v rámci kterých se všechny zainteresované strany snažily nalézt vhodná řešení pro management vzdušného prostoru na strategické úrovni. Byly zde také řešeny požadavky oprávněných žadatelů, zástupců ministerstva obrany a osobami pověřenými výkonem státní správy ve věcech sportovních létajících zařízení. V rámci rutinní činnosti oddělení dohledu byly prováděny dále úkony týkající se provádění §44 až §44c zákona o civilním letectví.

Vydaná opatření obecné povahy (OOP) k využití vzdušného prostoru

SPISOVÁ ZNAČKA	DŮVOD	POZNÁMKY
ODO/20-2015 ASM-OOP-1	LKTRA48 PLASY	Letecký den
ODO/32-2015 ASM-OOP-2	Změna rozdělení vzd. prostoru k 15. 10. 2015	
ODO/41-2015 ASM-OOP-3	Smetanova Litomyšl, o. p. s. o - 2015	od 11. 6. do 5. 7. 2015
ODO/46-2015 ASM-OOP-4	Dočasně zakázaný prostor pro ochranu MS v LH Ostrava	Policie ČR
ODO/48-2015 ASM-OOP-5	Voj. cvičení PJE (HALO-HAHO)	AČR
ODO/49-2015 ASM-OOP-6	AMPLE STRIKE	AČR
ODO/59-2015 ASM-OOP-7	Dolní Dunajovice	Nebezpečný prostor
ODO/62-2015 ASM-OOP-8	RMZ LKHK	schválen pouze návrh OOP,
ODO/68-2015 ASM-OOP-9	Wave Camp 2015 - 2016	
ODO/96-2015 ASM-OOP-10	Brda	Zakázaný prostor

V rámci změny rozdělení vzdušného prostoru ČR (ODO/32-2015 ASM-OOP-2) byly provedeny především následující úpravy:

- změna horní hranice super nízkých sektorů (SNS),
- přejmenování některých prostorů,
- rozdělení některých vyhrazených prostorů na více segmentů s cílem zefektivnění FUA,
- úprava některých zakázaných prostorů,
- úprava TMA PRAHA.

Počet vydaných rozhodnutí o povolení či zamítnutí letové činnosti v zakázaném prostoru v roce 2015

LKP1	LKP2	LKP8	LKP9
11	6	7	1

Hlavní aktivity odboru navigačních služeb v oblasti dohledu v roce 2015

Druh prováděné činnosti	Počet
Certifikační audity a inspekce poskytovatelů letových navigačních služeb	1
- z toho certifikační/re-certifikační audity a inspekce u poskytovatelů ANSP mimo AFIS	1
- z toho certifikační/re-certifikační audity a inspekce u poskytovatelů AFIS	0
Regulatorní audity provozní bezpečnosti dle PNK (EU) 1034/2011 u poskytovatelů LNS	16
- z toho stanoviště a organizační útvary Řízení letového provozu ČR, s.p.	8
- z toho stanoviště a pracoviště na továrních letištích (Vodochody, Kunovice)	3
- z toho poskytovatelé AFIS	2
- z toho na pracovištích ČHMÚ	3
Inspekce dle PNK (EU) 1035/2011 u poskytovatelů LNS	6
- z toho Řízení letového provozu ČR, s.p.	2
- z toho poskytovatelé letových navigačních služeb na továrních letištích (Vodochody, Kunovice)	1
- z toho poskytovatelé AFIS	2
- z toho poskytovatel MET - ČHMÚ	1
Dohled nad způsobilostí leteckého pozemního personálu	388
- ukončené certifikace Organizací pro výcvik ATCO dle NK (EU) 2015/340	1
- vydaná osvědčení ATCO	314
- vydaná osvědčení OJTI	24
- vydaná osvědčení EXAM	9
- schvalování výcvikové dokumentace ATCO	34
- schvalování výcvikové dokumentace ATSEP	6

Regulace užívání vzdušného prostoru ČR	35
- z toho opatření obecné povahy k rozdělení vzdušného prostoru ČR	1
- z toho opatření obecné povahy v rámci využití vzdušného prostoru	9
- z rozhodnutí o povolení letové činnosti v zakázaném prostoru	25
Osvědčování provozní způsobilosti LPZ	150
- z toho nově osvědčená (nové vydání OPZ)	14
- z toho ověření způsobilosti LPZ po funkční změně	63
- z toho ověření způsobilosti po uplynutí doby (prodloužení platnosti OPZ nebo vyřazení LPZ)	73
Notifikované změny FS	72
- z toho změny FS zařazené do procesu hodnocení argumentů bezpečnosti a schválení	35
- z toho změny FS nezařazené do procesu hodnocení argumentů bezpečnosti	37
Dohled nad plněním požadavků interoperability	16
- z toho akceptovaná Prohlášení o ověření systémů (DoV)	16
- z toho odmítnutí akceptace Prohlášení o ověření systémů (DoV)	0
Ostatní činnosti	60
- z toho státní dozor na neřízených letištích, kde není poskytován AFIS (RADIO)	16
- z toho audity u společností žádající nebo obnovující oprávnění dle §17 leteckého zákona	9
- z toho zkoušky signalistů dle leteckého předpisu L2	35

Učiněná zjištění v rámci dohledu

	Počet
Nálezy v rámci regulatorních auditů a inspekcí	95
Neshody	68*
- z toho neshody v oblasti technické a provozní způsobilosti a schopnosti, včetně implementace IR	18
- z toho neshody v oblasti organizační struktury a řízení	2
- z toho neshody v oblasti řízení provozní bezpečnosti a kvality	13
- z toho neshody v oblasti ochrany před protiprávními činy	0
- z toho neshody v oblasti lidských zdrojů, včetně výcviku ATCO a dohledu nad TO	13
- z toho neshody v oblasti finančního zajištění	0
- z toho neshody v oblasti odpovědnosti a pojistného krytí	0
- z toho neshody v oblasti kvality služeb	1
- z toho neshody v oblasti požadavků na podávání zpráv	0
- z toho neshody v oblasti vlastnictví	1
- z toho neshody v oblasti otevřeného a transparentního poskytování služeb	0
- z toho neshody v oblasti provozní bezpečnosti služeb	16
- z toho neshody v oblasti pracovních metod a provozních postupů	3
- z toho neshody v oblasti plnění nápravných opatření	1
- z toho neshody v oblasti ATFM	7
- z toho neshody v oblasti ASM	0
- z toho ostatní neshody	8
Pozorování	27

*součet všech oblastí nemusí být shodný s celkovým počtem neshod, neboť některá zjištění byla klasifikována jako neshoda k více oblastem současně.

Odbor letišť a leteckých staveb (OLS)

Odbor je dle struktury sekce rozčleněn na oddělení letišť a oddělení letecký stavební úřad.

Oddělení letišť (OL)

Oddělení letišť dozoruje činnosti, jež jsou regulovány především částí čtvrtou (Letiště a letecké stavby) zákona č. 49/1997 Sb. o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2016 byly oddělením letišť stanoveny následující níže uvedené priority.

Stěžejním úkolem celého oddělení bylo zahájit přípravné práce na certifikaci letišť dle nařízení komise (EU) č. 139/2014, kterým se stanoví požadavky a správní postupy týkající se letišť. Pracovníci oddělení letišť informovali provozovatele letišť o základních pravidlech a stanovili harmonogram společných jednání, které by měly být završeny vydáním osvědčení. Výše uvedené nařízení se týká letišť Brno/Tuřany, Karlovy Vary, Ostrava/Mošnov, Pardubice a Praha/Ruzyně.

Trvale významnou oblastí činnosti oddělení letišť je odborné posuzování investičních projektů a definování regulačních limitů investorských aktivit v ochranných pásmech letišť, zejména pak u letišť s mezinárodním provozem. Zde je nezbytné trvalé zajištění bezpečnosti leteckého provozu i možnost zajištění rozvoje letišť tvořících základní síť infrastruktury dopravních letišť na území ČR.

OL písemně zpracovalo za rok 2015 v rámci plnění požadavků § 3 a § 89 zákona č. 49/1997 správní agendu v celkovém počtu 3906 podaných žádostí.

V rámci procesu osvědčování se oddělení letišť zaměřilo zejména na problematiku aktualizace letištní příručky ve shodě s příslušnými předpisy a zpětné vazby z provedených interních auditů a státních kontrol v problematických oblastech letištního provozu.

Zároveň byly vydány rozhodnutí o povolení provozování a stanovení druhu pro nové heliporty (7):

České Budějovice - základní HEMS (VFR den/noc),
Frýdek Místek - pracovní HEMS (VFR den),
Liberec ACL- pracovní IZS (VFR den),
FN Brno Bohunice - pracovní HEMS1 (VFR den/noc),
FN U sv. Anny v Brně - pracovní HEMS (VFR den),
Mařatice - pracovní IZS (VFR den/noc) a Rozvadov (VFR den/noc),
FN Plzeň Lochotín - pracovní (VFR den/noc).

Jeden heliport HEMS - Bruntál byl na žádost provozovatele (ZZS severomoravského kraje) zrušen.

V průběhu roku 2015 bylo provedeno celkem 73 kontrol letišť zařazených do VFR příručky a 40 kontrol heliportů. Kontroly probíhaly průběžně v období provozní doby předmětných letišť, a to od 15. 4. do 15. 10. 2015. Na letištích zařazených v Letecké informační příručce v části AD 2 byly provedeny 2 státní kontroly (Vodochody, Pardubice) v rámci státního odborného dozoru. Na letišti Praha/Ruzyně byla průběžně prováděna místní šetření v rámci státního odborného dozoru a jejich četnost vycházela především z kontroly plnění provozních opatření vydaných provozovatelem v souvislosti s prováděním oprav RWY 12/30 a přilehlých provozních ploch. Na letišti Ostrava/Mošnov bylo uvedeno do provozu SZZ sestávající především z osových návěstidel pojezdových drah. Před uvedením do provozu byly provedeny komplexní zkoušky spočívající v ověření funkčnosti dálkového ovládní a monitorování výše uvedených návěstidel.

Z dlouhodobého srovnání vycházejícího ze statistiky z let 2000 - 2015 lze konstatovat, že provozní stav letišť zařazených ve VFR příručce se stabilizoval na přijatelné úrovni a mezi jednotlivými letišti již nejsou výrazné rozdíly. Kontrolní činnost zaměstnanců oddělení letišť v tomto roce pokračovala se zaměřením zejména na zpracování projektové dokumentace ochranných pásem letišť, předložení žádostí o jejich vyhlášení a na kalibrační měření charakteristiky tření povrchu dotčených zpevněných RWY dle předpisu L14 Letiště, v souladu s článkem 10.2.4.

Provozní stav heliportů je u všech kontrolovaných vyhovující a nejsou zaznamenány závažné provozní neshody. Heliporty s provozem VFR den/noc, které nemají platný protokol z letového ověření, jsou provozovány stále pouze v režimu VFR den.

Další činností, která byla oddělením letišť v průběhu roku 2015 řešena, byla problematika týkající se nevyjasněných majetkových poměrů na jednotlivých letištích v ČR. Tato činnost i nadále není právně stabilizována a vedla i k účasti v pracovní skupině Ministerstva dopravy, jejímž cílem je stanovit dlouhodobě udržitelný systémový přístup v této oblasti.

V roce 2015 se zaměstnanci oddělení letišť operativně účastnili pracovních jednání k bezpečnosti na všech certifikovaných letištích v ČR dle ICAO (na letištích Ostrava/Mošnov a Praha/Ruzyně též se zaměřením i na problematiku provozu za nízkých dohledností). Navržené postupy provozu kritických typů z roku 2014 na mezinárodních letištích a provozu za nízkých dohledností na výše uvedených letištích jsou monitorovány inspektory ÚCL a vyhodnocovány ze strany provozovatele letiště.

Zaměstnanci oddělení letišť i nadále zajišťují státní odborný dozor v oblasti leteckých staveb, vykonávají jejich územní ochranu, spolupracují s ostatními útvary Úřadu pro civilní letectví v rámci závazných stanovisek ke společné problematice a zajišťují vydávání Osvědčení typové způsobilosti OTZ na letecká pozemní zařízení spadající do odstavce 3. 1. a 3. 2. Přílohy 1 části A vyhlášky č. 108/1997 Sb.

V průběhu roku 2015 bylo oddělením letišť vedeno 20 správních řízení týkajících se činností v ochranných pásmech letišť, spočívajících v nasazení výškových mechanismů při stavebních činnostech a při konání neleteckých komerčních činností na některých letištích, 22 správních řízení vydání POA a DTA heliportů a letišť a 6 správních řízení týkajících se vydávání Osvědčení typové způsobilosti na výše uvedená letecká pozemní zařízení.

Přehled činností oddělení za rok 2015

Dotčený orgán státní správy (vyjádření k územním či stavebním řízením)	3906
Inspekční činnost na letištích a heliportech	117
- z toho veřejná vnitrostátní letiště	73
- z toho neveřejná vnitrostátní letiště a heliporty	42
- z toho veřejná mezinárodní letiště	2
- z toho neveřejná mezinárodní letiště	8
Následné inspekce u závažných nálezů	2
Účast na místních šetřeních	18
- u leteckých staveb	10
- u neleteckých staveb	8
Účast na kontrolně ověřovacích letech ŘLP ČR, s.p.	1
Správní řízení vedená dle LZ	49
- z toho Povolení provozovat letiště	5
- z toho Stanovení druhu letiště	3
- z toho Povolení provozovat heliport	7
- z toho Stanovení druhu heliportu	7
- z toho Stavby a činnosti v/mimo OP	20
- z toho Osvědčení způsobilosti letiště	1
- z toho Osvědčení typové způsobilosti OTZ na LPZ	6
Zapojení zaměstnanců do odborných komisí v ČR	11
- RWY SAFETY	5
- PŘÍPRAVA LEGISLATIVY	4
- APRON SAFETY	2
Pedagogická činnost zaměstnanců OL - diplomové a bakalářské práce	8

Letecký stavební úřad (LSÚ)

Oddělení letecký stavební úřad (LSÚ) úzce spolupracuje s oddělením letišť a oddělením leteckých zařízení, interoperability a letecké meteorologie, které jsou ve smyslu správního řádu dotčenými orgány a jejichž závazná stanoviska jsou podkladem pro rozhodnutí vydávaná LSÚ.

Mezi nejdůležitější stavby zastřešené leteckým stavebním úřadem patřila v roce 2014 generální oprava části TWY R, TWY H, TWY L a OP JIH (etapa 2) v délkách 150, 400, 500 m a 770 m na letišti Praha-Ruzyně, povolení stavby nového depa autocisteren včetně produktovodu na LKPR, konzultace a příprava a schválení změny stavby nového terminálu Jana Kašpara na letišti Pardubice, konzultace změny stavby Modernizace letiště Č.Budějovice - etapa II, řešení sporů o výstavbu hangáru na letišti Skuteč, výstavba hangárů a řešení rozvoje letiště Olomouc, povolení umístění nových leteckých simulátorů v hangáru B LKPR, kolaudace základny LZSS na letišti v Českých Budějovicích, výstavba hangárů a řešení rozvoje letiště H.Králové, výstavba hangáru na letišti Hosín.

Přehled řízení LSÚ za rok 2015

Přehled řízení LSÚ za rok 2015	
Počet přijatých podání	321
Vydaná rozhodnutí nebo souhlasy	146
z toho: Stavební povolení	20
Změna stavby před jejím dokončením	25
Dodatečné povolení stavby	2
Souhlas s provedením ohlášené stavby	22
Souhlas se změnou užívání stavby/ rozhodnutí o změně užívání	1/1
Předčasné užívání stavby	3
Zkušební provoz	9
Kolaudační souhlas	51
Kolaudační rozhodnutí	1
Souhlas s užíváním stavby	4
Souhlas s odstraněním stavby/ rozhodnutí o odstranění stavby	1/2
Souhlas o využití pozemků	0
Rozhodnutí o prodloužení platnosti stavebního povolení	3
Zákaz užívání stavby	2
Předběžné opatření	1
Zamítnutí žádosti	1
Provedené kontrolní prohlídky staveb	119
Osvědčení o existenci stavby/ neexistenci stavby	4/0
Osvědčení o odstranění stavby	8
Opatření obecné povahy – zřízená OP leteckých staveb	10
Návrh opatření obecné povahy	10
OP pasport – územně analytické podklady	8
Vedená přestupková řízení	0

Mezi další významnou agendu oddělení LSÚ patří též aktuálně projednávaná problematika ochranných hlukových pásem letiště Vodochody (zejména pak prvotní zpracování námitek/přípomínek) a příprava návrhů včetně vlastního zřízení cestou opatření obecné povahy ochranných pásem letišť Brno-Tuřany, Sazená, Hranice na Moravě, Kunovice, Polička, Přerov, dále ochranná pásma heliportů HEMS MN Ostrava, FN Brno a FN Pízeň a ochranná pásma zařízení ŘLP ČR, s. p., v koordinaci s oddělením LPZ.

Odbor vnějších vztahů a speciálních činností (EXT)

Spektrum činností odboru se i nadále vyvíjí s ohledem na prioritu témat řešených ÚCL takových, která se přímo dotýkají České republiky. Aktivitami zajišťovanými odborem jsou předpisová činnost, agenda státní správy v oblasti bezpilotních systémů, agenda vnějších vztahů, vedení dokumentačního střediska, které slouží nejen zaměstnancům Úřadu, ale i jiným subjektům státní správy i veřejnosti, a další přidělené činnosti spadající mimo konkrétní odpovědnosti jednotlivých samostatných sekcí.

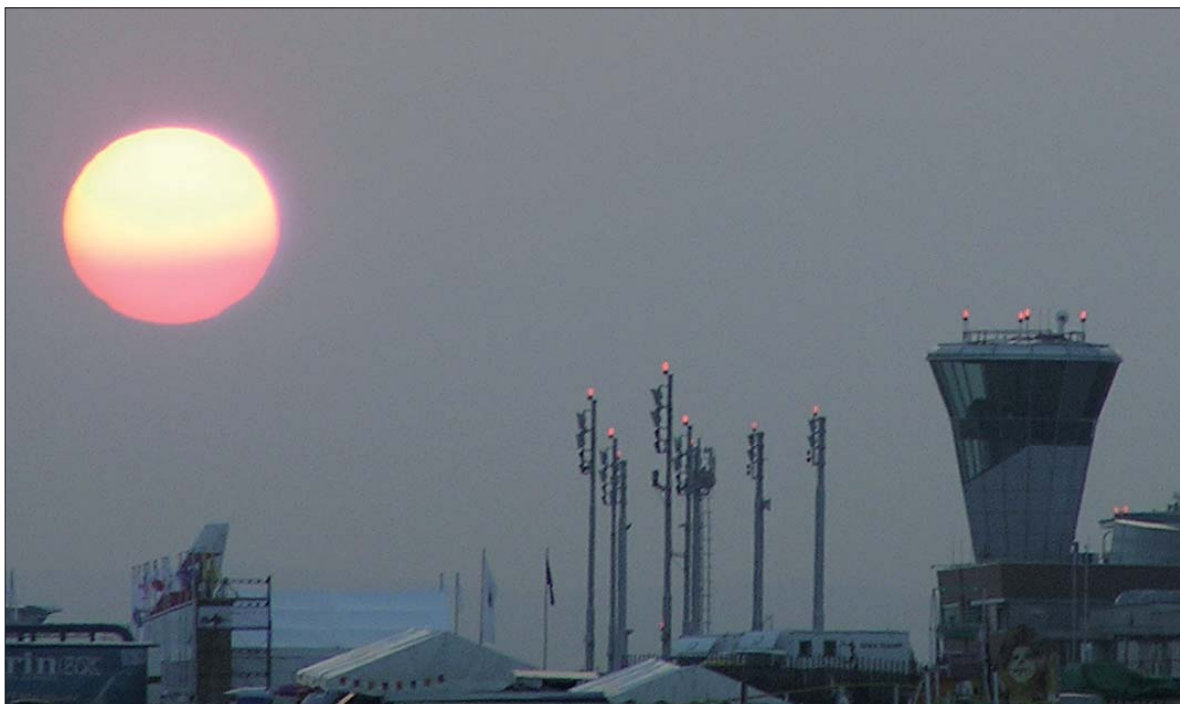
Předpisová činnost

Tato činnost je z velké části zajišťována oddělením leteckých předpisů (OLP). Oddělení OLP ve spolupráci s odbornými útvary v roce 2015 posoudilo 3 změny a 30 návrhů změn ICAO standardů a doporučených postupů (SARPs) a dokumentů (Doc). Formou novelizace příslušných leteckých předpisů řady L OLP zpracovalo celkem 5 schválených změn ICAO, 7 národních změn a 5 oprav, které byly v průběhu roku 2015 uveřejněny nebo předány k uveřejnění na Ministerstvo dopravy.

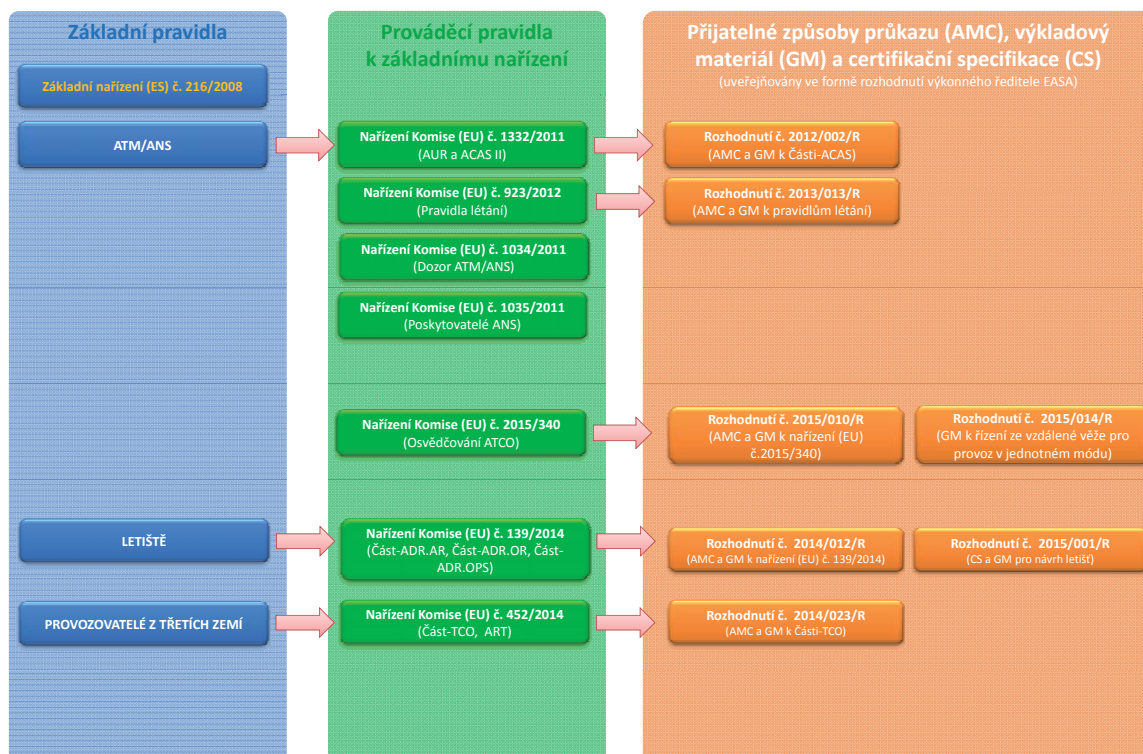
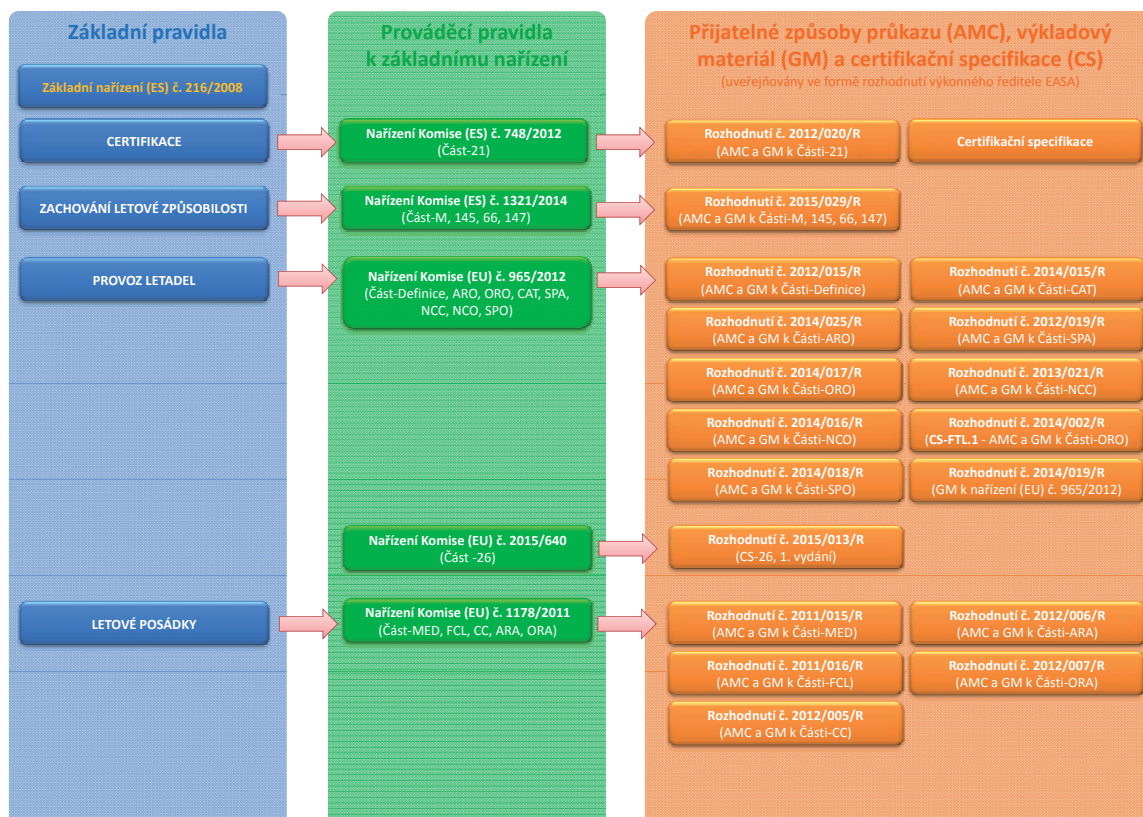
Předpisová činnost EASA představuje pro oddělení OLP každým rokem výzvu jednak z hlediska objemu překládané dokumentace a plánování zdrojů, jednak z pohledu malého časového prostoru pro přípravu českého znění kvůli rychlému nabývání účinnosti dokumentů v řádu dnů po uveřejnění. V roce 2015 byla hlavní prioritní oblastí zpracovávaných dokumentů oblast regulace letišť. Předpisová činnost ÚCL vycházející z dokumentace EASA odpovídá aktuálnímu rozšíření kompetencí EASA a pokrývá prakticky všechny oblasti civilního letectví. V roce 2015 reagovalo oddělení OLP na:

- 22 návrhů změn předpisů v rámci připomínkových řízení organizovaných EASA;
- 7 stanovisek EASA;
- 30 rozhodnutí výkonného ředitele EASA; a
- velké množství dalších dokumentů ve vztahu k bezpečnosti civilního letectví.

Bylo uveřejněno celkem 9 rozhodnutí výkonného ředitele EASA v českém jazyce a zpracováno celkem 6 konsolidovaných znění právních předpisů EASA, EU a ČR, jako velmi praktických nástrojů pro lepší orientaci veřejnosti v předpisech.

Aktuální schéma evropského regulačního rámce

Přehled všech certifikačních specifikací (CS) doposud vydaných EASA, včetně změn

EASA - CERTIFIKAČNÍ SPECIFIKACE (CS)				
NÁZEV	PRVNÍ VYDÁNÍ		ZMĚNY	
	Rozhodnutí	Účinnost	Rozhodnutí (číslo změny)	Účinnost
AMC-20 (Všeobecné přijatelné způsoby průkazu pro letovou způsobilost výrobků, letadlových částí a zařízení)	2003/12/RM	05. 11. 2003	2006/012/R (1) 2007/019/R (2) 2008/004/R (3) 2008/007/R (4) 2009/019/R (5) 2010/003/R (6) 2010/012/R (7) 2011/001/R (8) 2012/014/R (9) 2013/026/R (10) 2013/030/R (11) 2014/001/R (12) 2015/017/R (13)	29. 12. 2006 26. 12. 2007 02. 05. 2008 05. 09. 2008 23. 12. 2009 26. 07. 2010 23. 12. 2010 30. 03. 2011 24. 09. 2012 01. 01. 2014 01. 01. 2014 09. 02. 2014 16. 07. 2015
CS-22 (Kluzáky a motorové kluzáky)	2003/13/RM	14. 11. 2003	2008/008/R (1) 2009/009/R (2)	01. 10. 2008 05. 03. 2009
CS-23 (Letouny kategorie normální, cvičná, akrobatická a pro sběrnou dopravu) * Oprava, kterou bylo nahrazeno 2010/007/R	2003/14/RM	14. 11. 2003	2009/001/R (1) 2010/007/R (2) 2010/008/R (2) 2012/012/R (3) 2015/018/R (4)	12. 02. 2009 09. 09. 2010 28. 09. 2010 20. 07. 2010 17. 07. 2015
CS-25 (Velké letouny) ¹ Uvedené rozhodnutí nemění požadavky CS-25.	2003/02/RM	17. 10. 2003	2005/006/R (1) 2006/005/R (2) 2007/010/R (3) 2007/020/R (4) 2008/006/R (5) 2008/014/R ¹ 2009/010/R (6) 2009/013/R (7) 2009/017/R (8) 2010/005/R (9) 2010/013/R (10) 2011/004/R (11) 2012/001/R ¹ 2012/008/R (12) 2013/010/R (13) 2013/033/R (14) 2014/026/R (15) 2015/008/R (16) 2015/019/R (17)	12. 12. 2005 02. 10. 2006 19. 09. 2007 27. 12. 2007 05. 09. 2008 18. 12. 2008 06. 07. 2009 21. 10. 2009 18. 12. 2009 12. 08. 2010 23. 12. 2010 04. 07. 2011 03. 02. 2012 13. 07. 2012 14. 06. 2013 20. 12. 2013 23. 07. 2014 13. 03. 2015 17. 07. 2015
CS-26 (certifikační specifikace pro dodatečné specifikace letové způsobilosti pro provoz)	2015/013/R	12. 05. 2015		
CS-27 (Malá rotorová letadla)	2003/15/RM	14. 11. 2003	2007/013/R (1) 2008/009/R (2) 2012/021/R (3)	30. 11. 2007 17. 11. 2008 20. 12. 2012
CS-29 (Velká rotorová letadla)	2003/16/RM	14. 11. 2003	2007/014/R (1) 2008/010/R (2) 2012/022/R (3)	30. 11. 2007 17. 11. 2008 20. 12. 2012
CS-31HB (Horkovzdušné balóny)	2009/005/R	05. 03. 2009	2011/013/R (1)	12. 12. 2011
CS-31GB (Volné plynové balóny)	2011/012/R	12. 12. 2011		
CS-31TGB (Upoutané plynové balóny)	2013/011/R	05. 07. 2013		
CS-34 (Emise letadlových motorů a únik paliva)	2003/03/RM	17. 10. 2003	2013/002/R (1) 2016/001/R (2)	29. 01. 2013 26. 01. 2016

EASA - CERTIFIKAČNÍ SPECIFIKACE (CS)				
NÁZEV	PRVNÍ VYDÁNÍ		ZMĚNY	
	Rozhodnutí	Účinnost	Rozhodnutí (číslo změny)	Účinnost
CS-36 (Hluk letadel)	2003/04/RM	17. 10. 2003	2007/007/R (1) 2009/012/R (2) 2013/003/R (3) 2016/002/R (4)	03. 04. 2007 07. 09. 2009 29. 01. 2013 26. 01. 2016
CS-APU (Pomocné energetické jednotky)	2003/05/RM	17. 10. 2003		
CS-AWO (Provoz za každého počasí)	2003/06/RM	17. 10. 2003		
CS-Definice (Definice a zkratky)	2003/11/RM	05. 11. 2003	2007/016/R (1) 2010/014/R (2)	14. 12. 2007 23. 12. 2010
CS-E (Motory)	2003/09/RM	24. 10. 2003	2007/015/R (1) 2009/018/R (2) 2010/015/R (3) 2015/009/R (4)	03. 12. 2007 18. 12. 2009 23. 12. 2010 13. 03. 2015
CS-ETSO (Evropské technické a normalizační příkazy)	2003/10/RM	24. 10. 2003	2006/004/R (1) 2007/017/R (2) 2008/012/R (3) 2009/014/R (4) 2009/015/R (5) 2010/010/R (6) 2012/009/R (7) 2013/012/R (8) 2014/010/R (9)	18. 07. 2006 25. 12. 2007 28. 11. 2008 21. 10. 2009 08. 12. 2009 21. 12. 2010 05. 07. 2012 12. 07. 2013 01. 05. 2014
CS-FSTD(A) (Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace pro letouny)	2012/010/R	11. 07. 2012		
CS-FSTD(H) (Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace pro vrtulníky)	2012/011/R	03. 07. 2012		
CS-P (Vrtule)	2003/07/RM	24. 10. 2003	2006/009/R (1)	16. 11. 2006
CS-VLA (Velmi lehké letouny)	2003/18/RM	14. 11. 2003	2009/003/R (1)	05. 03. 2009
CS-VLR (Velmi lehká rotorová letadla)	2003/17/RM	14. 11. 2003	2008/011/R (1)	17. 11. 2008
CS-LSA (Lehké sportovní letouny)	2011/005/R	04. 07. 2011	2013/015/R (1)	30. 07. 2013
CS-ACNS (CS pro palubní komunikační, navigační a přehledové systémy)	2013/031/R	01. 01. 2014		
CS-FTL.1 (CS a GM k Příloze III (Část-ORO) – CAT (letouny) pravidelný i nepravidelný provoz)	2014/002/R	10. 02. 2014		
CS-MMEL (CS pro Základní seznam minimálního vybavení)	2014/004/R	31. 01. 2014		
CS-GEN-MMEL (CS pro obecný MMEL – letadla jiná než složitě motorové letouny)	2014/005/R	31. 01. 2014		
CS-CCD (CS – údaje pro palubní průvodčí (OSD))	2014/006/R	31. 01. 2014		
CS-FCD (CS – údaje pro letové posádky (OSD))	2014/008/R	31. 01. 2014		
CS-ADR-DSN (Certifikační specifikace a poradenský materiál pro návrh letišť)	2015/001/R (2.vydání)	31. 01. 2015		
CS-SIMD (Certifikační specifikace pro data simulátorů)	2014/033/R	12. 12. 2014		
CS-STAN (Certifikační specifikace pro standardní změny a standardní opravy)	2015/016/R	10. 07. 2015		

Přehled všech přijatelných způsobů průkazu (AMC) a poradenských materiálů (GM) vydaných EASA, včetně změn

EASA – PŘIJATELNÉ ZPŮSOBY PRŮKAZU A PORADENSKÝ MATERIÁL (AMC a GM)					
NÁZEV	PRVNÍ VYDÁNÍ			ZMĚNY	
	Rozhodnutí	Účinnost	Příloha	Rozhodnutí	Účinnost
AMC a GM k nařízení Komise (EU) č. 748/2012 , kterým se stanoví prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí a zařízení a certifikaci ochrany životního prostředí, jakož i pro certifikaci projekčních a výrobních organizací ¹ 2. vydání	2012/020/R ¹	30.10.2012	Část-21	2013/001/R	29.01.2013
				2014/007/R	31.01.2014
				2015/016/R	10.07.2015
				2015/026/R	11.11.2015
				2016/003/R	26.01.2016
AMC a GM k nařízení Komise (ES) č. 1321/2014 pro zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů ¹ 2. vydání	2015/029/R ¹	18.12.2015	Část-M		
			Část-145		
			Část-66		
			Část-147		
AMC a GM k nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 , kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.216/2008	2011/015/R	22.12.2011	Část-MED		
	2011/016/R	22.12.2011	Část-FCL	2014/022/R	03.04.2014
	2012/005/R	20.04.2012	Část-CC	2015/023/R	01.10.2016
	2012/006/R	20.04.2012	Část-ARA	2013/006/R	23.04.2013
				2014/020/R	03.04.2014
2012/007/R	20.04.2012	Část-ORA	2013/008/R	23.04.2013	
			2014/021/R	03.04.2014	
			2015/011/R	16.4.2015	
AMC a GM k nařízení Komise (EU) č. 965/2012 ze dne 5. října 2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008. ¹ 2. vydání ² 3. vydání	2012/015/R	25.10.2012	Část-DEF	2013/017/R	23.08.2013
				2015/002/R	01.02.2015
				2015/012/R	04.05.2016
	2014/025/R ²	28.10.2014	Část-ARO	2015/022/R	01.10.2016
	2014/017/R ¹	01.07.2014	Část-ORO	2015/005/R	01.02.2015
				2015/012/R	04.05.2016
				2015/022/R	01.10.2016
				2015/027/R	20.12.2015
				2015/030/R	18.12.2015
	2014/015/R ¹	01.07.2014	Část-CAT	2014/029/R	27.09.2014
				2015/007/R	01.02.2015
				2015/021/R	13.10.2015
2015/030/R				18.12.2015	
2012/019/R	25.10.2012	Část-SPA	2013/020/R	23.08.2013	
			2015/022/R	01.10.2016	
2013/021/R	23.08.2013	Část-NCC	2014/030/R	27.09.2014	
			2015/003/R	01.02.2015	

EASA – PŘIJATELNÉ ZPŮSOBY PRŮKAZU A PORADENSKÝ MATERIÁL (AMC a GM)					
NÁZEV	PRVNÍ VYDÁNÍ			ZMĚNY	
	Rozhodnutí	Účinnost	Příloha	Rozhodnutí	Účinnost
				2015/021/R	13.10.2015
				2015/030/R	18.12.2015
	2014/016/R ¹	01.07.2014	Část-NCO	2014/031/R	27.09.2014
				2015/004/R	01.02.2015
	2014/018/R	01.07.2014	Část-SPO	2014/032/R	27.09.2014
				2015/006/R	01.02.2015
				2015/021/R	13.10.2015
				2015/030/R	18.12.2015
	2014/019/R	01.07.2014	GM k nařízení (EU) č. 965/2012		
AMC a GM k Oddílu 2 Přílohy I k nařízení Komise (EU) č. 390/2013 , kterým se stanoví systém sledování výkonnosti letových navigačních služeb a funkcí sítě (Safety KPIs)	2014/035/R ¹	01.01.2015	N/A	2015/028/R	01.01.2016
¹ 2. vydání					
AMC a GM k nařízení (EU) č. 1332/2011 , kterým se stanoví společné požadavky na užívání vzdušného prostoru a provozní postupy pro palubní protisrážkový systém	2012/002/R	15.03.2012	Část-ACAS		
AMC a GM k prováděcímu nařízení Komise (EU) č. 923/2012 , kterým se stanoví společná pravidla létání a provozní předpisy týkající se služeb a postupů v oblasti letecké navigace a kterým se mění prováděcí nařízení (ES) č. 1035/2011 a nařízení (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EU) č. 255/2010 (SERA)	2013/013/R	31.07.2013	N/A		
AMC a GM k nařízení (EU) č. 139/2014 , kterým se stanoví požadavky a správní postupy týkající se letišť podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008	2014/012/R	06.03.2014			
AMC a GM k Části-TCO (Provozovatelé ze třetích zemí) nařízení (EU) č. 452/2014	2014/023/R	07.05.2014			

EASA – PŘIJATELNÉ ZPŮSOBY PRŮKAZU A PORADENSKÝ MATERIÁL (AMC a GM)					
NÁZEV	PRVNÍ VYDÁNÍ			ZMĚNY	
	Rozhodnutí	Účinnost	Příloha	Rozhodnutí	Účinnost
AMC a GM k nařízení Komise (EU) č. 2015/ 340 , kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se průkazů způsobilosti a osvědčení řídicích letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008, kterým se mění prováděcí nařízení Komise (EU) č. 923/2012, a kterým se zrušuje nařízení Komise (EU) č. 805/2011	2015/010/R	30.06.2015	Část - ATCO	2015/015/R	03.07.2015
			Část ATCO.AR	2015/015/R	03.07.2015
			Část ATCO.OR	2015/015/R	03.07.2015
			Část ATCO.MED		
			AMC/GM k nařízení Komise (EU) 2015/340		
GM k implementaci provozu ze vzdálené věže pro provoz v jednotném módu (1. vydání)	2015/014/R	03.07.2015			

Oddělení OLP se již tradičně angažovalo v oblasti odborných korektur textů, mj. i v přímé spolupráci s agenturou EASA, Evropskou komisí a Překladačským střediskem pro instituce Evropské unie. V roce 2015 OLP zajišťovalo korektury návrhů vybraných nařízení, poskytovalo terminologické konzultace a jeho prostřednictvím byly standardní cestou podávány podněty k opravám chyb v již uveřejněných dokumentech EU.

Agenda bezpilotních systémů

Bezpilotní systémy i nadále představují komplexní a mimořádně dynamicky se vyvíjející součást civilního letectví, která si dlouhodobě žádá výjimečné pozornosti regulačních orgánů států celého světa. Vedle rostoucích schopností a možností systémů, mimo jiné i s ambicí na integraci do společného vzdušného prostoru, musí regulační rámce operativně reflektovat i provozní rizika a negativa související s integrací.

Rok 2015 byl rokem uplatňování a současného dalšího rozpracování národního regulačního rámce uvedeného do praxe v březnu 2012. Oddělení bezpilotních systémů zajišťovalo implementaci související agendy, včetně agendy správních řízení nebo agendy evidence bezpilotních letadel, pilotů a provozovatelů.

Kromě standardního postupu pro získání povolení k létání bezpilotních letadel a postupu pro získání souhlasu s provozováním leteckého veřejného vystoupení byly v roce 2015 intenzivně uplatňovány postupy pro získání povolení k provádění leteckých prací a leteckých činností pro vlastní potřebu. Novou agendu, navíc většího rozsahu, představovalo v roce 2015 vydávání povolení k létání bezpilotních letadel nad rámec standardně udělených provozních omezení. Jedná se zejména o využití možnosti provozu ve vzdálenosti menší než 150m od hustě osídleného prostoru, resp. provozu v tomto prostoru.

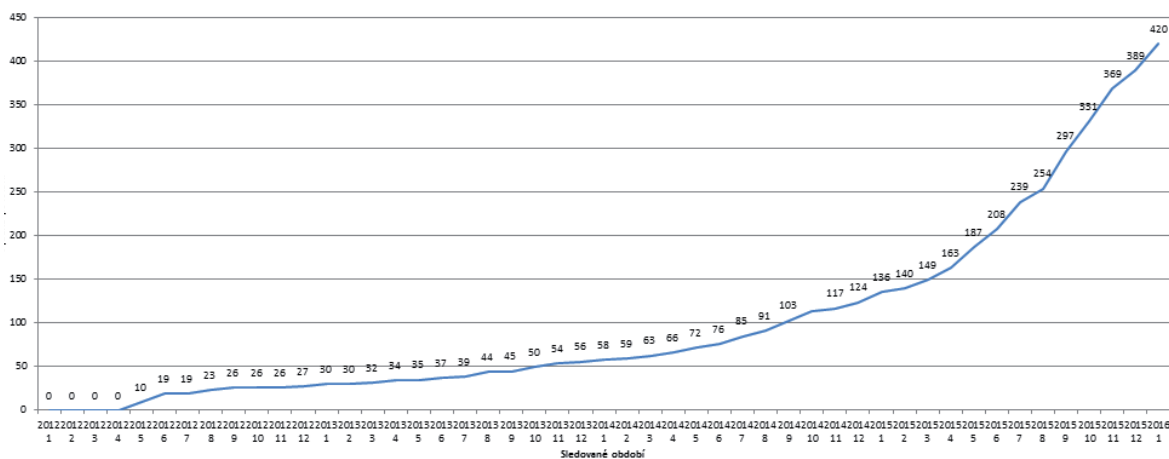
V roce 2015 oddělení vedle jiné agendy zpracovávalo:

- **438** žádostí o vydání, změnu nebo prodloužení Povolení k létání bezpilotního letadla;
- **77** žádostí o Povolení k provozování leteckých prací;
- **2** žádosti o Povolení k provozování leteckých činností pro vlastní potřebu;
- **68** žádostí o vydání jednorázového Povolení k létání bezpilotního letadla nad rámec standardních provozních omezení;
- **8** žádostí o Souhlas s pořádáním leteckého veřejného vystoupení;

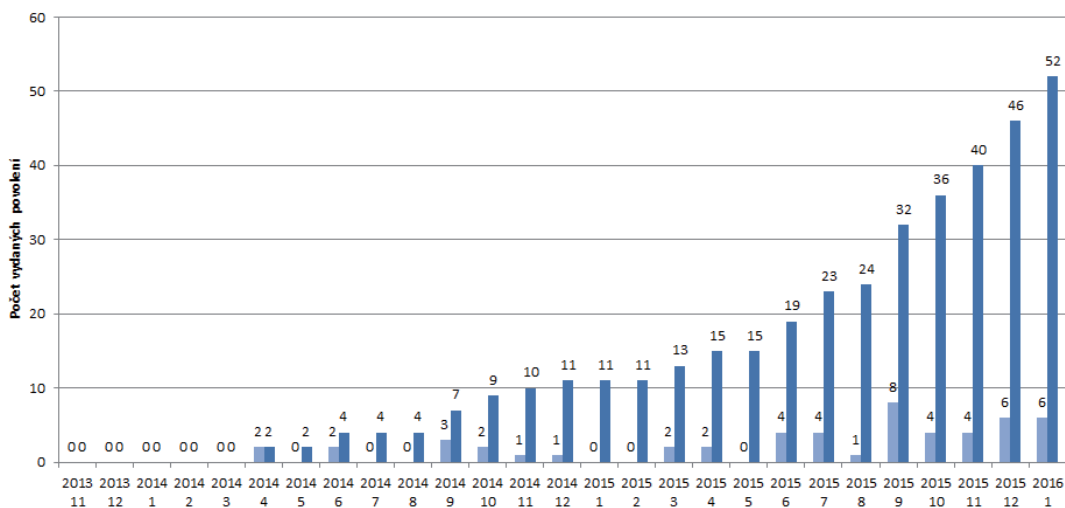
a vydalo:

- **265** Povolení k létání bezpilotního letadla;
- **35** Povolení k provozování leteckých prací;
- **2** Povolení k provozování leteckých činností pro vlastní potřebu;
- **57** jednorázových Povolení k létání bezpilotního letadla nad rámec standardních provozních omezení;
- **7** Souhlasů s pořádáním leteckého veřejného vystoupení.

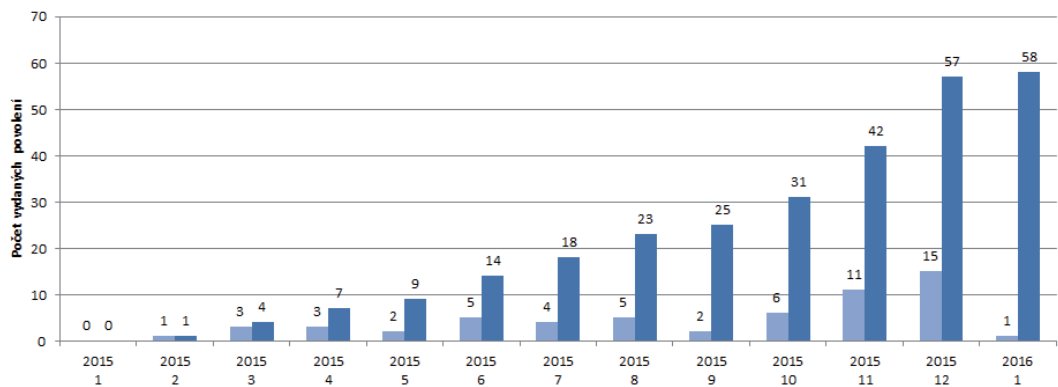
Vydaná povolení k létání bezpilotních letadel - celkem

Vývoj počtu vydaných povolení k provozování leteckých prací (za jednotlivé měsíce a celkem)

Vývoj počtu vydaných jednorázových PkL nad rámec standardních omezení (za jednotlivé měsíce a celkem)

Velmi cenných zkušeností s provozem bezpilotních systémů oddělení využívá k dalším žádoucím úpravám regulačního rámce a směřování dalšího vývoje problematiky, např. cestou Mezirezortní komise pro bezpilotní systémy při Ministerstvu dopravy, kterou Úřad pro civilní letectví vede od roku 2011, prostřednictvím aktivního členství ve sdružení leteckých úřadů JARUS nebo prostřednictvím zastoupení České republiky při ICAO. Zaměstnanci oddělení se aktivně účastnili mnoha jednání, konferencí a pracovních skupin v ČR i v zahraničí a jejich činnost by tak měla ve střednědobém horizontu vést k vytvoření vhodně regulovaného a harmonizovaného prostředí pro bezpečné provozování bezpilotních systémů. Zaměstnanci oddělení formují jak regulační rámec národní, tak předpisové základny jiných států nebo základny mezinárodní, aby při jejich aplikaci nebyl ohrožen ani letový provoz, ani osoby a majetek na zemi. Kromě hlediska bezpečnosti oddělení komplexně analyzuje a aktivně řeší i další hlediska související s provozem bezpilotních systémů, jako například ochranu soukromí a ochranu osobních údajů, ekonomické dopady, ekologické dopady apod.

Prioritou pro nejbližší období je posilování výkonu státního dozoru, další žádoucí vývoj národního regulačního rámce a jeho praktická implementace a pokračování v mezinárodní harmonizaci a standardizaci.

Agenda vnějších vztahů

Další oblastí činnosti EXT byla i v roce 2015 například příprava a zpracování podkladů pro účely zahraničních jednání zástupců ÚCL, zajišťování analýz, prezentací a podkladů pro výměnu informací mezi domácími a zahraničními subjekty, případně koordinace těchto činností, komunikace s veřejností, publikační činnost na webových stránkách ÚCL nebo správa dokumentačního střediska. V dokumentačním středisku je i odborné veřejnosti umožněn přístup k leteckým předpisům, dokumentům ICAO, národní i evropské legislativě a dalším dokumentům aplikovaným v civilním letectví. Zaměstnancům ÚCL jsou zde dále k dispozici přístupy k databázím technických předpisů a norem.

Zaměstnanci odboru EXT v roce 2015 aktivně působili v národních i mezinárodních pracovních skupinách a orgánech. Účastnili se řady praktických seminářů a konferencí, jejichž výstupy jsou prezentovány nejen v rámci státní správy, ale také letecké veřejnosti. Jako zástupci ÚCL například působili v poradních orgánech RAG a TAG pro předpisovou činnost EASA nebo expertní skupině EK/EASA pro přípravu koncepce údržby aktuality legislativy EU s legislativou ICAO. Zaměstnanci odboru EXT i v roce 2015 působili také mj. v pozicích, jakými jsou zástupce a poradce zastoupení ÚCL ve správní radě EASA, národní koordinátor (NCMC) programu auditů ICAO, kontaktní osoba pro projekt EASA - International Cooperation Forum, pro oblast výcviku EASA, pro překlady a korektury dokumentů EU a EASA, pro problematiku Evropského plánu bezpečnosti letectví (EASp) a jeho implementaci. Některé z těchto činností byly dále zajišťovány z pozice manažera SMS.

Jednou z prioritních činností odboru EXT, která nesouvisí vždy pouze s problematikou předpisů, je podávání informací letecké veřejnosti prostřednictvím webových stránek ÚCL, a to ve vhodném rozsahu a především přehlednou a jasnou formou. Webových stránek využívá odbor standardně pro účely veřejných připomínkových řízení k návrhům předpisů, čímž se proces přípravy předpisů stal maximálně transparentním, umožňujícím oslovit nejširší spektrum dotčených subjektů. Zaměstnanec EXT také již dlouhodobě zajišťuje funkci šéfredaktora webových stránek ÚCL.

Oddělení provozovatelů (OPR)

Oddělení provozovatelů v rámci správního řízení vydalo v roce 2015 celkem 296 rozhodnutí:

- osvědčení leteckého dopravce – AOC
- letecké práce – LPR
- letecké činnosti pro vlastní potřebu – VLP
- licence k provozování obchodní letecké dopravy – LI
- souhlas k poskytování odbavovacích služeb – ODS
- souhlas s pronájmy letadel – PRL
- schválení seznamu minimálního vybavení nebo jeho změny a schválení postupu pro prodloužení lhůty oprav - MEL a RIE

Změna provozních specifikací u leteckých provozovatelů a dopravců za rok 2015 celkem 197 úkonů.

Oddělení provozovatelů posoudilo v roce 2015 celkem 31 žádostí o nájem letadel a informací o pronájmu v obchodní letecké dopravě.

Úřad pro civilní letectví

Letiště Ruzyně | tel.: 225 421 111 | e-mail: podatelna@caa.cz
160 08 Praha 6 | fax: 220 561 823 | www.caa.cz